

13. JUNI 2019

Revidert 10.10.2019

KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2019-2029

DYRØY KOMMUNE

PLANBESKRIVELSE

INNHold

1 Innledning/sammendrag	4
1.1 Sammendrag	4
1.2 Bakgrunn /Formål med planarbeidet	5
1.3 Om planprosessen	5
1.4 Medvirkning	6
1.5 Plandokumenter	7
2 Planstatus og rammebetingelser/overordna føringer	8
2.1 Nasjonale forventninger til kommunalplanlegging	8
2.2 Andre overordna føringer; lover, retningslinjer, planer	8
2.3 Arealstrategi for Dyrøy	10
3 Utviklingsretninger i Dyrøy – tema fra planprogrammet	11
4 Om Dyrøy - kjent kunnskap om kommunen, arealbruk og ressursutvikling	13
4.1 Om Dyrøy kommune	13
4.2 Grunnforhold	14
4.3 Landskap/topografi	15
4.4 Naturmangfold	16
4.5 Klima	17
4.6 Kulturminner og kulturminnevern	18
4.7 Jordbruk, skogbruk og fiske	19
4.8 Reindrift	19
4.9 Næring	20
4.10 Bosettingsmønster, sosial og teknisk infrastruktur	20
4.11 Friluftsliv og folkehelse	22
4.10 Fritidsboliger	24
4.11 Universell utforming	24
5 Om Planforslaget	27
5.1 Planens hovedtrekk	27
5.2 Bebyggelse og anlegg	27
5.2.1 Boligformål	27
5.2.2 Fritidsbebyggelse	28
5.2. Næringsareal	29

5.4 Samferdsel og teknisk infrastruktur	29
5.4.1 Gang- og sykkelveger.....	29
5.4.2 Utfartsparkering	30
5.5 Grønnstruktur.....	30
5.6 Bruk og vern av sjø og vassdrag	30
5.7 Hensynssoner	30
5.7.1 Sikrings-, støy og faresoner	30
5.7.2 Soner med særlig angitte hensyn	31
5.7.3 Sone for båndlegging.....	39
5.8 Sammenstilling av alle arealformål – tabell	40
6 Konsekvensutredning og samla virkning av planforslaget	42
6.1 Miljø	42
6.1.1 Naturmangfold	42
6.1.2 Jordvern.....	42
6.1.3 Forurensing og støy	42
6.1.4 Samisk natur- og kulturgrunnlag og reindrift	43
6.1.5 Kulturminner og kulturmiljø.....	43
6.1.6 Vanmiljø	43
6.1.7 Landskap.....	43
6.1.8 Grøntstruktur og strandsone.....	43
6.2 Samfunn	43
6.2.1 Teknisk infrastruktur	43
6.2.2 Arealstrategi	44
6.2.3 Samfunn; Barn og unge, trafikksikkerhet, samordna areal og transport, bolig	44
6.2.4 Universell utforming.....	44
6.2.5 Nærmiljø, friluftsliv, folkehelse	44
6.2.6 Konsekvens for kommunen; tjenestebehov og tilrettelegging	45
6.3 Risiko og sårbarhet.....	45
6.3.1 Grunnforhold.....	45
6.3.2 Skred.....	45
6.3.3 Flom og Havnivåstigning.....	45
6.3.4 Brannsikkerhet og utrykningskjøretøy	45

6.3.5 Trafikksikkerhet.....	45
6.4 Oppsummert samla virkning for miljø og samfunn.....	46
6.4.1 Arealregnskap med ny arealbruk	46
Kilder	47

1 INNLEDNING/SAMMENDRAG

1.1 Sammendrag

Visjonen for Dyrøy kommune er: **Dyrøy – en lærende kommune**

.....

Kommunens overordnede mål: **Dyrøy skal være en attraktiv kommune som skal tilrettelegge for bosetting og næringsutvikling.**

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt 20.4.2015.

Arealplanen tydeliggjør hvordan bosetting og arealer for næring og reiselivsutvikling kan gi grunnlag for framtidig vekst i Dyrøy. Et viktig hovedmål for kommunen er å stabilisere folketallet og å legge til rette for et levedyktig og attraktivt lokalsamfunn. God ressursforvaltning, tilgjengelighet og arealeffektiv infrastruktur er viktige forutsetninger for bærekraftig utvikling. Forslaget bygger både på innspill, drøftinger av strukturelle plangrep fra arealstrategiarbeidet og øvrig tilgjengelig kunnskap om ressursgrunnlag og planforutsetninger i Dyrøy.

Fordelingen av boligbygging i kommunen har over lang tid vært om lag 50/50 mellom bygging i regulerte felt i sentrum og spredt boligbygging i distriktene. En viktig faktor i befolkningsutviklingen i kommunen er å legge til rette for tilbakeflytting av ungdommer etter endt utdanning. Nærhet til familie og nettverk er også en viktig faktor. Videre er nærhet til skole, barnehage og fritidsaktiviteter viktige ved valg av bosted. Planen legger opp til en tydeligere samling av bosetting i distriktene med fortetting i grender som har en samfunnsstruktur som grendehus, kapell eller viktige friluftstilbud i tillegg til ordinær bosetting. Dette for å styrke attraktiviteten og tydeliggjøre at området er del av en framtidsrettet boligstrategi.

Brøstadbotn er kommunens tydelige hovedsentrum med kommuneadministrasjon, skole, velferdstilbud og forretninger. Flere leiligheter er under planlegging i sentrum. Dette vil kunne bidra til et mer variert botilbud og at flere boligeiendommer kommer i sirkulasjon både i sentrum og i distriktene. Det forventes at behovet for tilrettelagte tomter i sentrum vil være stabilt.

Landbruksnæringa står sterkt i Dyrøy med stabile tall blant anna for sauenæringa. Både antallet sauebruk og antallet melkebruk har gått betydelig ned fra siste halvdel av 1900, mens antallet heltidsbønder har stabilisert seg det siste tiåret. Ny driftsbygninger og moderniseringer av drifta gjør landbruket godt rusta for framtida. Tilrettelegging for boligbygging i egne områder i distriktene er en viktig faktor for stabile lokalmiljø som rammevilkår for landbruksnæringa.

Utmarksarealene i Dyrøy er viktige for reindriftas ressursgrunnlag. Hjertind reinbeitedistrikt benytter hele fastlandsdelen av kommunen som beiteland. Rettigheten går helt til flomålet selv om utstrekninga for årstidsbeitene i kartinnsyn «Kilden» ikke går helt til sjøen. Reinbeitedistriktet strekker seg over flere kommuner og beitebruken varierer gjennom året og fra år til år. I perioder med vanskelige beiteforhold kan det være aktuelt å la reinen trekke helt ned mot kysten.

Tilrettelegging for naturbasert reiseliv er viktig for utvikling av lokalt næringsliv. Dette tilfører ny aktivitet som igjen styrker bestående næringsliv. Samspillet mellom reiseliv og tilrettelegging/bruk av tilgjengelig areal må balanseres og det må tas hensyn til øvrig fritidsaktivitet og bosetting. Det er også viktig å rådføre seg med både reindrifta og landbruksnæringa når ny aktivitet planlegges for reiselivsutvikling.

Den sjøbaserte næringa forventes å øke sin aktivitet i regionen. Dyrøy vil legge til rette for at infrastruktur og industriareal kan gi driftsfordeler og næringsutvikling i kommunen.

1.2 Bakgrunn /Formål med planarbeidet

Dyrøy kommune har fram til nå hatt en arealdel fra 1994. Siden kommunestyret vedtok oppstart for revisjon av arealdelen 17.3.2003 har det vært jobbet med forslag til ny arealdel i flere perioder. Et omforent forslag ble lagt fram i fylkeskommunens planforum i 2007. Forslaget la opp til spredt bosetting langs alle veger i kommunen. Dette var lite forenlig med Fylkesmannens uttrykte krav til en tydeligere bosettingsstrategi. Arbeidet med arealplanen stoppet opp da en ikke ønsket å gå videre med en sortering av områder med tillatelse til spredt boligbygging og områder uten, slik en oppfattet Fylkesmannens krav ville slå ut. Kommunen har både før og etter dette i stor grad basert sine arealvedtak på dispensasjon fra planen fra 1994. Andelen bygge- og delingssaker i tråd med arealplan eller godkjent reguleringsplan har for de siste 10 år vært lav.

Ny plan og bygningslov som trådte i kraft 1.7.2009 gir noen flere verktøy både til å sette av områder for spredt boligbebyggelse i LNFR-områder og mulighet for differensierte bestemmelser eller retningslinjer/ lokaliseringskriterier. Loven legger også opp til en tydeligere link mellom kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, og loser kommunene gjennom en prosess for oppdatering av kommunale planer.

Formålet med planarbeidet er å få på plass en arealplan som både er oppdatert i forhold til plan- og bygningsloven av 2008, inneholder relevant og oppdatert arealinformasjon, og som tar høyde for kommunens utviklings- og arealbehov for de neste 12 år.

1.3 Om planprosessen

Dyrøy startet i 2013 sin prosess med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel parallelt med utarbeidelse av arealdel. Planprogram for kommuneplan Dyrøy kommune, med en samlet prosess for samfunnsdel og arealdel, ble vedtatt 17.2.2014. Samfunnsdelen ble vedtatt 20.4.2015.

Formannskapet har vært styringsgruppe for hele planarbeidet.

Arbeidsgruppa for arealdelen har vært satt sammen av ulike fagområder fra administrasjonen sammen med ordfører og rådmann. Gruppa har variert noe over tid etter tema og fokusområder: Rådgiver plan og næring Frank Moldvik; prosjektleder, rådmann Erla Sverdrup (fram til 1.10.2017), ordfører Marit Alvig Espenes, enhetsleder teknisk Geir Fjellberg, rådgiver byggesak Kjell-Rune Marthinsen, kommunal folkehelsekoordinator Ellen Mikalsen Hals, fagleder landbruk Ragnvald Tollefsen og innleide konsulenter fra WSP Norge, Astrid Fjose og Arne Sundheim.

Ragnvald Tollefsen har utarbeidet plankart og WSP har utarbeidet de øvrige plandokumenter.

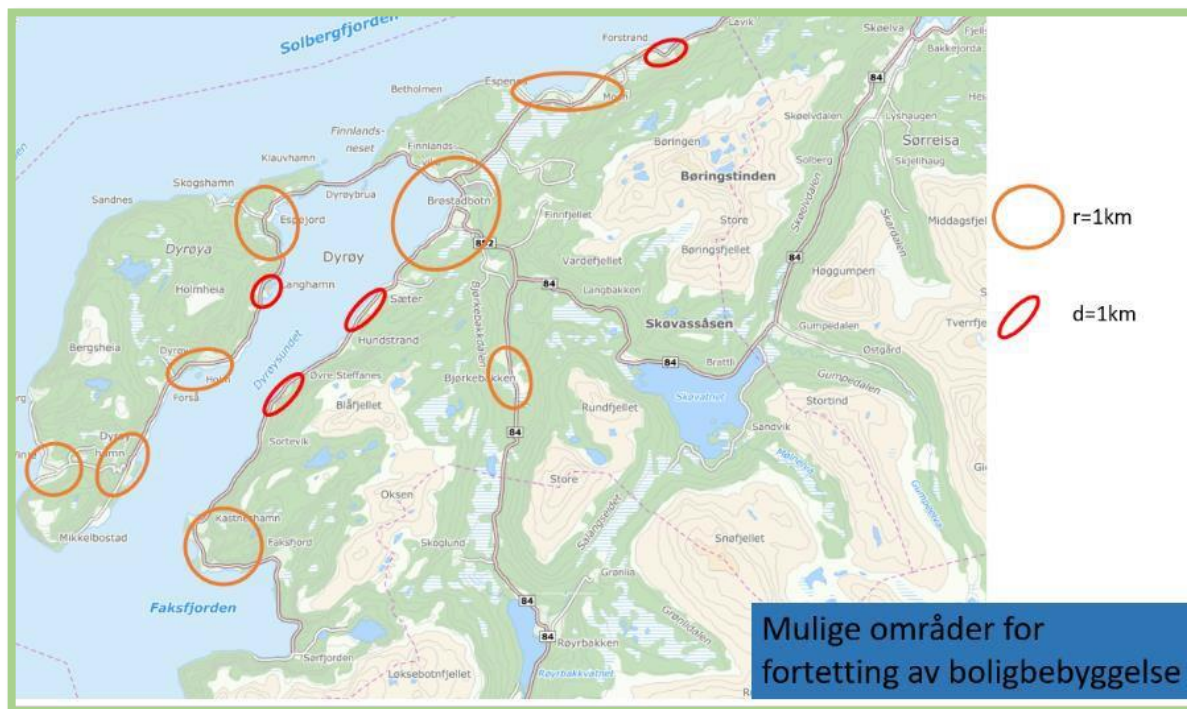
Viktige møter og milepæler:

	Planprosess	Kalender
1	Høring planprogram med innspill til arealplanen	1.12.2013-24.1.2014
2	Vedtak planprogram	17.2.2014
3	Vedtak planprosess for arealplanarbeidet Formannskap	18.5.2016
4	Arbeidsmøte med styringsgruppa og Plan- og naturutvalget: Arealstrategi for Dyrøy	6.12.2016
5	Vedtak arealstrategi Formannskap og ny innspillsrunde	18.1.2017
6	Ny innspillsperiode	20.1.-15.3.2017
7	Utarbeidelse av planforslag	april-desember 2017
8	Presentasjon for Regionalt planforum med tilbakemeldinger	20.4.2017
9	Ulike møter med interessenter og fagområder: reindrift, næring, friluftsliv, skole/oppvekst, trafikksikkerhet, landbruk	mai-juni 2017
10	Gjennomgang av planforslag I Regionalt planforum	11.1.2018
11	1.gangsbehandling i Formannskapet	februar 2018
12	Høringsperiode	mars-mai 2018
13	Merknadsbehandling og evt. justeringer	mai-juni 2018
14	2.gangsbehandling og vedtak i kommunestyret	Juni 2018

1.4 Medvirkning

Arealplanen bygger videre på samfunnsdelen og grunnlagsarbeidet fra denne planprosessen.

Innledningsvis i arealplanprosessen ble det gjennomført et politisk arbeidsmøte for å jobbe fram arealstrategier for det videre planarbeidet. Etter det har det vært gjennomført folkemøte med gruppearbeid som idedugnad for å følge opp arealstrategien, 12.3.2017 og møter med næringslivet 6.3.17. Alle innspill er tatt inn i planprosessen.

Figur 1: Illustrasjon for ønsket prioritering for boligbebyggelse i tilknytning til aktive grendehus/ samfunnshus, møte 18.1.17 med styringsgruppa.

	Medvirkning	Kalender
1	Møte med næringslivet i kommunen	6.3.2017
2	Folkemøte med idédugnad og gruppearbeid	15.3.2017
3	Møte med landbruksnæringa I kommunen	14.3.2017
4	Møte og befarung om trafikksikkerhet, spredt boligbebyggelse og g/s-veger med SVV	29.5.2017
5	Møte med Hjerttind reinbeitedistrikt	13.6.2017
	Møte om trygg skoleveg og oppvekst	16.6.2017
6	Møte om folkehelse og friluftsliv	16.6.2017
7	Møte med grunneier om Espenes industriområde	14.12.2017

Det er i tillegg gjennomført møter i regionalt planforum 20.4.17 og 11.1.18. Barn- og unges oppvekstvilkår, trygg skoleveg, folkehelse og friluftsliv har vært tema for egne møter med ordfører og faginstanser i kommunen. Representanter fra Statens vegvesen var med på befarung 29.5.17 for å gjøre seg kjent med og gi tilbakemelding om mulige områder for boligbygging, næringsutvikling og tilrettelegging for gang- og sykkelveger og utfartsparkering.

1.5 Plandokumenter

Juridisk bindende:

- **Plankart** i målestokk 1:35 000 i pdf-format og innsynsløsning fra kommunens hjemmeside og i www.tromsatlas.no
- **Bestemmelser og retningslinjer**
- **Planbeskrivelse**

Vedlegg:

- **Konsekvensutredning med ROS**

2 PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER/OVERORDNA FØRINGER

2.1 Nasjonale forventninger til kommunalplanlegging

For å fremme en bærekraftig utvikling skal regjeringen hvert fjerde år utarbeide nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette går frem av plan- og bygningsloven § 6-1. De nasjonale forventningene skal legges til grunn for de nye fylkestingenes og kommunestyrenes arbeid med regionale og kommunale planstrategier og planer. Nasjonale forventninger vedtas i forkant av hver 4-årsperiode for kommune- og fylkestingsvalg, sist vedtatt i kongelig resolusjon den 12.juni 2015.

Regjeringens forventninger for inneværende kommunestyreperiode har tre hovedretninger.

Den første delen omhandler gode og effektive planprosesser med fokus på enklere regelverk og bedre samarbeid.

Del to omhandler bærekraftig areal- og samfunnsutvikling generelt, og hvordan vi kan omstille oss til et lavutslippssamfunn. Dette innebærer en planlegging for et sikkert samfunn som tar høyde for både klimaendringer og andre risikofaktorer, og en planlegging som legger opp til å redusere klimagassutslippene og å begrense energiforbruket. Samordna bolig-, areal- og transportplanlegging og effektiv arealbruk er her viktig.

Del tre handler om planlegging for attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder spesielt. Viktige stikkord er:

- et framtidretta og miljøvennlig transportsystem
- levende byer og tettsteder
- helse, trivsel og oppvekst i nærmiljøet

2.2 Andre overordna føringer; lover, retningslinjer, planer

Aktuelle lover og forskrifter:

- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan og bygningsloven)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Lov om vegar (veglova)
- Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven)
- Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- Lov om jord (jordlova)
- Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven)
- Lov om reindrift (reindriftsloven)
- Forskrift om konsekvensutredning
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen
- Forskrift om krav til byggverk og produkter til byggverk (TEK17)
- Miljøverndepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging. T-1442 (2016)

Nasjonale føringer

- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal og transportplanlegging (2014)
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjø (2011)
- Statlige planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene (2009)
- Rikspolitisk bestemmelse om kjøpesenter (2008)

Aktuelle stortingsmeldinger:

- Meld. St. 18(2016-2017) Bærekraftige byer og sterke distrikter
- Meld. St. 41 (2016-2017) Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid
- Meld. St. 32 (2016-2017) Reindrift
- Meld. St. 11 (2016-2017) Endring og utvikling; en fremtidsrettet jordbruksproduksjon
- Meld. St. 10 (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn
- Meld. St. 18 (2015-2016) Friluftsliv
- Meld. St. 19 (2014-2015) Folkehelsemeldingen

Regionale føringer

- [Fylkesplan for Troms 2014-2025](#)
- [Regional planstrategi - kunnskapsgrunnlaget 2015](#)
- [Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027](#)
  - o [Handlingsprogram](#)
- [Regional plan for handel og service i Troms 2016 - 2025](#)
- [Regional forvaltningsplan vannregion Troms 2016-2021 - Tilhørende dokumenter](#)
- [Regional plan for landbruk i Troms 2014 - 2025](#) | [Norsk versjon](#) | [Samisk versjon](#) |
  - o [Handlingsprogram](#)
- [Regional Transportplan for Troms 2014-2023](#)
- [Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028](#)
- Kulturarvplan for Troms 2011 - 2014 | [Norsk versjon](#) | [Samiskversjon](#)
- [Regional klima- og energistrategi for Troms 2015-2025](#)
- [Strategi for reiselivet i Troms 2013 – 2017](#)

Lokale føringer:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2026
- Kulturplan for Dyrøy kommune 2015-2025
- Hovedplan for vann, vedtas i løpet av våren 2018
- Arealstrategi for Dyrøy kommune, vedtatt FS 18.1.2017
- Miljø- og energiplan; temaplan 2012-2015
- Plansystem for Dyrøy kommune vedtatt 2015

2.3 Arealstrategi for Dyrøy

Kommuneplanens overordnede mål:

Dyrøy skal være en attraktiv kommune for bosetting og næringsutvikling

For å nå dette målet legges det opp til følgende strategi og lokaliseringskriterier for arealplanarbeidet:

1. Brøstadbotn sentrum skal styrkes og forbeholdes publikums- og sentrumsformål, offentlig og privat tjenesteyting.
2. Eksisterende næringsareal videreføres og vurderes utvidet.
3. Naturressursene, særlig innen landbruk og fiske, skal vektlegges og næringsareal knyttet til landbruk, fiske og reindrift kartfestes.
4. Hensynssoner for kjerneområder landbruk, reindriffts-flyttleier og mineralressurser kartfestes.
5. Tilretteleggingstiltak og areal for reiseliv og opplevelser skal hensynta primærnæringene, kulturlandskapet og friluftsområder som er viktige opplevelsesverdier i reiselivet.
6. Eksisterende regulerte boligfelt i Brøstadbotn, Espenes, Bjørkebakken og Kastnes videreføres. Varierte botilbud ønskes sentralisert til Brøstadbotn. Nye boligområder bør etableres med tanke på det regionale arbeidsmarkedet.
7. Lokalmiljøene rundt aktive grendehus/samlingslokaler skal styrkes. Mulige boligområder innenfor en radius på 1 km kartfestes med tilhørende bestemmelser.
8. Trygge oppvekstmiljø, skoleveg og folkehelse vektlegges. Gang- og sykkelveger skal på samme måte ta utgangspunkt i Brøstadbotn sentrum og aktive grendehus/samlingslokaler.
9. Områder som har behov for tilretteleggingstiltak for friluftsliv og rekreasjon, skal ta utgangspunkt i kystsonen og kommunens friluftskartlegging og støtte opp under kommunens lokalmiljø- og stedsutvikling.
10. Der PBL åpner for bestemmelser for tiltak uten nærmere detaljering i reguleringsplan, skal dette synliggjøres i planbestemmelsene for å fremme rask og god saksbehandling. Dette gjelder for LNFR med spredt boligbygging og LNFR med spredt næring, tiltak for midlertidig camping og spikertelt og evt flere.

Vedtatt i Formannskapet 18.1.2017, sak 3/17

3 UTVIKLINGSRETNINGER I DYRØY – TEMA FRA PLANPROGRAMMET

Areal til boligbygging

Kommunen har en bosettingskultur- og struktur der en ønsker å legge til rette for spredt boligbygging. En slik spredt bolig-bygging vil være viktig for lokalmiljøet på bygda, samt for et levende landbruk. Intensjonene med dette er at fradeling av bolig-tomter i LNFR-områder skal være mulig ut fra fastsatte kriterier. Erfaringene med dagens boligfelt i sentrum viser at det er mange ledige regulerte tomter i disse, og at det ikke er behov for flere regulerte felt ut over det som er etablert. Befolkningen velger i stedet å bygge spredt. Kommunen vil i planprosessen vurdere om det er mest hensiktsmessig å benytte Pbl § 11-7 nr 5 b) med kriterier for spredt boligbygging, eller utarbeidet klare kriterier og krav, i forhold til dispensasjonssøknader (Enkeltsøknader til boliger eller hytter etter dette prinsippet.)

Næringsareal

Kommunen skal ha en aktiv strategi med bistand til næringsutvikling, men ser i utgangspunktet ikke behov for ytterligere tilrettelegging for nye næringsarealer.

Areal til fritidsbebyggelse

Kommunen er i dag stor på fritidsbebyggelse, med 215 registrerte fritidsboliger. I tillegg er det 413 våningshus/boliger som brukes til fritidsboliger. Det er en del regulerte områder til fritidsbebyggelse i dag, men det er ønskelig med fleksibel holdning til denne type bebyggelse. Denne fleksibiliteten må likevel ikke komme i konflikt med arealer og hensynssoner knyttet til landbruk, reindrift og annen stedbunden næringsvirksomhet, kulturminner, byggeforbudssone langs sjø, samt risikoutsatte områder.

Byggeområder langs vassdrag

I bestemmelsene til gjeldende arealplan gjelder følgende: «For området langs vassdrag inntil 50 m fra elvebredden horisontalt målt ved gjennomsnittlig flomvannstand, kan arbeid og tiltak som nevnt i PBL §§ 84 og 93 (gammel PBL) samt fradeling til slikt formål ikke finne sted før området inngår i reguleringsplan. For Brøstadelva nedenfor Støytfossen gjelder ovennevnte bestemmelse inntil 100 m.» Kommunen ønsker i utgangspunktet å videreføre disse bestemmelsene.

Samferdsel og infrastruktur

Disse områdene er viktige forutsetninger for bosetning og næringsutvikling i kommunen. Hurtigbåtforbindelsen, en god vegstandard, gang- og sykkelveger, stabil drikkevannsforsyning og et VA-nett som bygger opp under ønsket om fleksibel boligbygging er viktige elementer å ha fokus på. Fibernettet for datatrafikk er godt utbygd. Byggegrense mot offentlig veg bør tas inn i planbestemmelsene, samt at vegnettet bør deles inn i holdningsklasser for avkjørselsbehandling.

Sand, grus og mineralressurser

Det er viktig med en overordnet kartlegging og styring med disse ressursene, bl.a. for å sikre egnede ressurser til riktig formål, og se på muligheter for kommersiell virksomhet. Uttak av slike ressurser krever reguleringsplan, og ved større inngrep bør landskapsarkitekt konsulteres. Det skal også foreligge krav om sluttføring og lukking av uttaket.

I arealplanarbeidet er det viktig å kartlegge lokale ressurser av byggeråstoffer.

Arealer til idrett, kultur mv

Planprosessen må avdekke behov for å utrede arealer til idrett og kultur, herunder spesielle friluftsområder, idrettsanlegg, og dertil løypetraser. Arealplanen må også være åpen for å kunne ta inn i seg prøveordningen med lokal forvaltning av snøscooterløyper, som skal forankres i PBL.

Universell utforming – hensynet til barn og unge

Dette innebærer at universell utforming kan legges til grunn for alle de arealformål som er listet opp i PBL § 11-7. Gode uteområder som tar hensyn til barn og unges rettigheter må også vurderes i arealdelen, hvor beskrivelser av arealkrav til lekeplasser, sikker skolevei etc. blir utredet. I kommuneplanens arealdel bør det gis grunnleggende bestemmelser om funksjonskrav, herunder universell utforming og tilgjengelighet til bygninger og arealer. Dette ut fra den nasjonale målsettingen om at Norge skal være universelt utformet i 2025.

Hensynssoner

Planen skal legge opp til å vise viktige hensyn og interesser i tillegg til og uavhengig av hvilke arealformål som gjelder for området. Dette kan være naturgitte eller lovregulerte forhold som gir direkte begrensninger for arealbruken. Eksempler på slike hensynssoner jf. PBL § 11-7 kan være drikkevannskilder og nedslagsfelt, støysoner, skredutsatte områder, særlige hensyn knyttet til landbruk, reindrift, kulturmiljø etc. Konkret i vil en bl.a. måtte vurdere:

- Av hensyn til reindrifta vil oppføring av ny eller vesentlig utvidelse av bestående fritidsbebyggelse ikke være tillatt over 400 m over havet.
- Likeså vil trekkveier ved Skøvatn inn mot Bjørkebakken hensyntas
- Skredområder i Faksfjorden
- Kvikkleire i utløpet av Brøstadelva
- Samiske kulturminner ved Kastnes
- Lokalteter registrert i databasen «Askeladden» bør tas inn som hensynssoner i det digitale kartgrunnlaget.
- Likeså bør verdifulle landskap avsettes som hensynssone.
- NVE sitt faktaark 2-2013 vedr. skredvifter
- Eksisterende og vedtatte høyspentlinjer skal fremgå av plankartet som hensynssoner

4 OM DYRØY - KJENT KUNNSKAP OM KOMMUNEN, AREALBRUK OG RESSURSENTVIKLING

4.1 Om Dyrøy kommune

Dyrøy kommune ligger midt i Troms. Kommunen består av Dyrøya og fastlandet innenfor og strekker seg over 289 km². Per i dag er det i underkant av 1200 innbyggere i kommunen. Hele regionen bestående av 30 000 innbyggere i en times omkrets, er et potensielt arbeidsmarked. Andelen sysselsatte i offentlig virksomhet er forholdsmessig stor med 52,2%, og godt over landssnittet på 34,2%. I rapporten fra Troms fylkeskommune «Konsekvensutredning for Dyrøy» fra januar 2017, scorer kommunen høyt på indikatorer for ensidig næringsstruktur. Dyrøy kommune er fra høsten 2017 med i omstillingsprogrammet for Troms fylkeskommune. Det er et treårig prosjekt som skal jobbe målrettet mot å skape flere arbeidsplasser i kommunen og bidra til å skape nytt lønnsomt næringsliv i kommunen.

De naturbaserte næringene jordbruk, skogbruk og fiske, blir i samme rapport vurdert til å være robuste og på det jevne med landet og Troms for øvrig. Landbruket er viktig for sysselsettingen og har stor betydning for bosettingsmønsteret. Små eiendommer og drift på tvers av eiendomsgrenser er en utfordring. Næringslivet for øvrig i Dyrøy består i stor grad av små foretak under 5 ansatte, med DEMAS og Dyrøymat AS som unntak.

En av de største utfordringene for kommunen er folketallsutviklingen. Etter en jevn tilbakegang, svinger folketilveksten styrt av nettoflytting i aldersgruppen 20-29 år. Stabilisering av folketallet er sterkt i fokus, noe arealplanen vil kunne være med å påvirke i framtiden. I 2017 kom Dyrøy ut med høyest folketallsutvikling Troms med pluss 27 innbygger; en vekst på 2,4%

Kjønns- og aldersbalansen har svingt noe, og det er interessant at Dyrøy har et kvinneoverskudd relativt sett. Kommunens andel eldre er økende. Dyrøy omsorgssenter er nøkkelen til ivaretagelse, samt at det er viktig at eldre kan bo lengst mulig hjemme i egen bolig.

Folkehelseprofil for Dyrøy viser at andelen med muskel- og skjelettplager og ungdom under 17 år med overvekt/fedme er høy. En av de største utfordringene i denne sammenheng er hverdagsaktivitet og folks levevaner. Tilrettelegging for hverdagsaktivitet og friluftsliv vil være et viktig virkemiddel.

Når det gjelder barn og unge, er barnehage og skole relativt nyrestaurert og kommunen har et velfungerende Tverrfaglig forum for barn og unge for å ivareta helsemessige aspekt. Andelen aktive i idrettslag er ifølge Norsk idrettsindeks for Troms 2017, 26%, mens snittet for Troms er på 30%. Anleggsdekningen er høyest i Dyrøy for hele Troms fylke. Legger en til at snittavstand til kommunesenteret Brøstadbotn er på 7,5 minutt, gir dette gode vilkår for organisert idrettsaktivitet.

Nordavinden Utvikling KF har rolle som utviklingsavdeling for kommunen. Det er videre etablert et fibernett som dekker hele kommunen. Kommunen har sterkt fokus på miljø og bærekraft og har bl.a. utarbeidet «Temaplan for Energi og Miljø». Biofjernvarme brukes til oppvarming av kommunale bygninger.

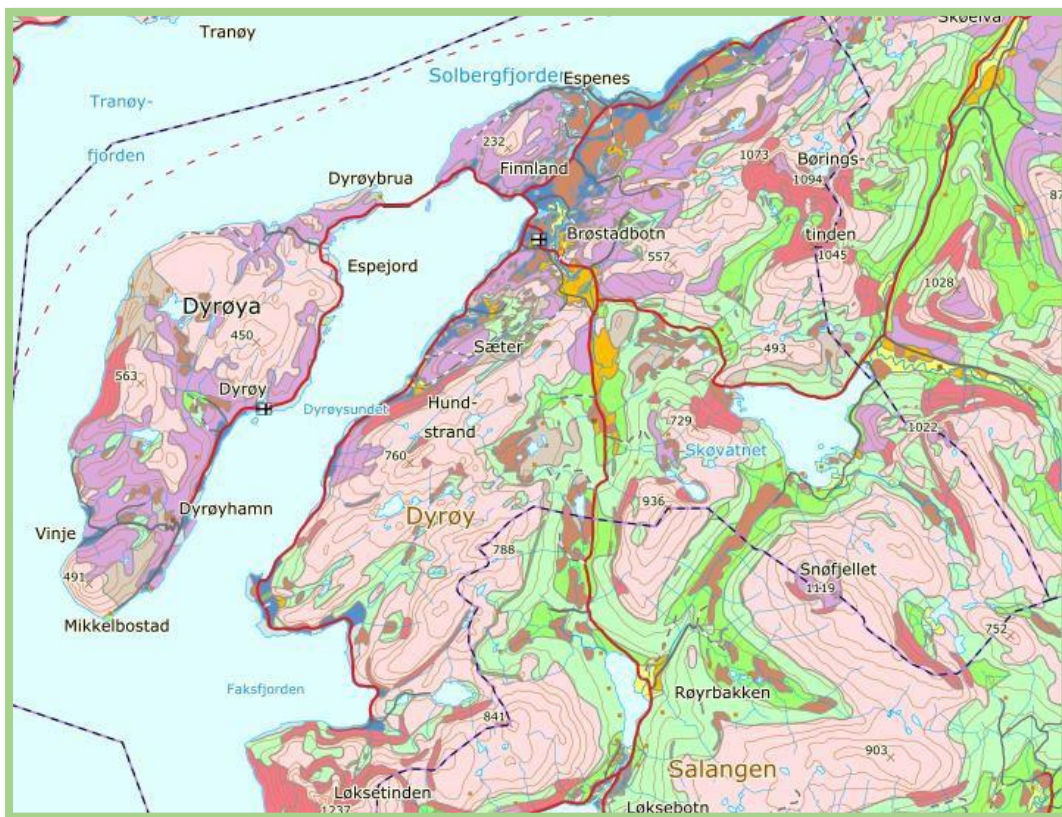
4.2 Grunnforhold

I hovedtrekk består de vestlige og høyereliggende strøk av kommunen av bart fjell og forvittringsmateriale. I dalstrøkene rundt Skøvatn og områdene Bjørkebakken – Rubbåsen dominerer moreneavsetninger i ulike tykkelser. Fra Bjørkebakken til Evertmoen er det store områder med breelavsetning.

De dominerende bergarter er glimmergneis, både lys og mørk, med/uten amfibolitt. Enkelte områder med ren amfibolitt og noe marmorinnsalg vest for Børingen. Dette er alle omdannede bergarter som gir næringsrikt forvittringsmateriale og gode vilkår for vegetasjon, jord- og skogbruksdrift.

Det er til dels tykke marine avsetninger i områder under marin grense. Disse områdene sammenfaller i stor grad med gode landbruksareal og bebygde områder. Marin grense varierer med utgangspunkt i +/- 65 moh.

Det ble i perioden 1997-2004 utført flere geologiske undersøkelser i regi av Troms fylkeskommune og NGU. Siste rapport, NGU Rapport 2004.015, legger vekt på løsmassekartlegging, geofysiske målinger og maringeologiske undersøkelser med hovedformål å framskaffe geologisk informasjon for å kunne prioritere delområder for framtidig kvikkleirekartlegging og vurdering av eventuell leirskredfare. «Inntil en oppfølgende skredfarekartlegging kan bli foretatt, anbefales nærmere undersøkelser av geotekniker i hvert enkelt tilfelle dersom det skal gjøres inngrep i forbindelse med utbygging eller oppfylling i leirområdene, eller dersom elva fortsetter å grave og utløse mindre utglidninger i foten av bratte skråninger», sitat fra kap.1 Konklusjoner.

Figur 2: Løsmassegeologi for Dyrøy med tynn og tykk marin avsetning som hhv lys og mørk blå områder. Forvittringsmateriale lilla, breelavsetning gul, morenemateriale grønt og bart fjell rosa

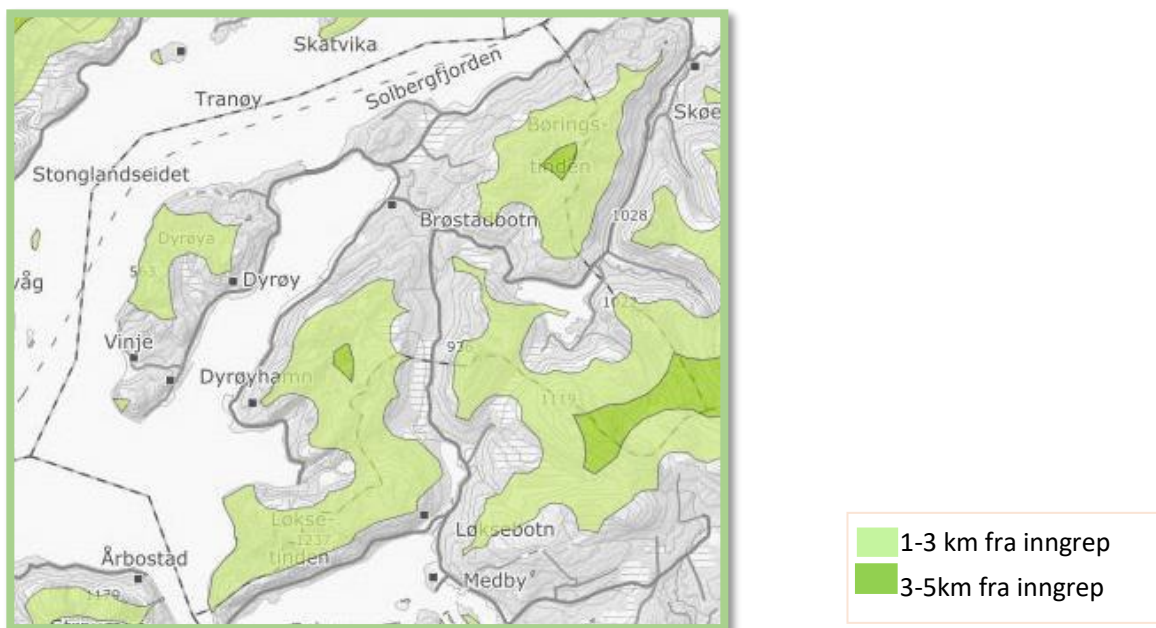
4.3 Landskap/topografi

Store deler av landskapet bærer preg av at isfronten fra siste istid lå i området for 10 000-11 000 år siden med flere side- og endemorener.

For Dyrøy sin del karakteriseres dette med rolige avrundede høyder (Dyrøya) og fjell (Børingen, Oksen og Store Rundfjellet) og slake ller ned mot sjøen. Espenes- og Finnlandsmyrene er utviklet etter siste istid og danner ett bredt myrdrag over eidet mellom Brøstadbotn og Espenes. Likevel finner en også mere alpine landskap med stupbratte fjellsider og trange daler, særlig sør i kommunen rundt Faksfjord og Sørfjorden med Fakstind og Løksetinden.

Det åpne kulturlandskapet med bosetting og kultivert jordbrukslandskap er likevel det dominerende landskapsbilde langs hovedferdselsårene i Dyrøy, med Solbergfjorden som felles referanse mot sjøen. Landskapet i Dyrøy defineres i nasjonalt referansesystem for landskap (av Norsk institutt for jord- og skogkartlegging) inn i fjordbygdene i Nordland og Troms (landskapsregion 32).

Store deler av kommunen er påvirket av tyngre inngrep som infrastruktur, kraftlinjer og bebyggelse, her illustrert med kart over inngrepsfrie naturområder i Norge, INON-registrering:

Figur 3: INON-oversikt

Arealregnskap:	Areal (daa)	%
Full-/overflatedyrka jord	6 566	2.3
Innmarksbeite	2 386	0.8
Skog	157 628	54.6
Åpen myr	17 446	6.0
Snaumark	91 533	31.7
Ferskvann	11 515	4.0
Snø og isbre	204	0.1
Bebyggd og samferdsel	1 262	0.4
Totalt	288 540	

4.4 Naturmangfold

Ut fra Naturmangfoldloven er målet at mangfoldet av naturtyper skal ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde, og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det er rimelig.

Kartlegging og registreringer i Dyrøy er lagt inn i Naturbase til Miljødirektoratet. Det gjelder viktige naturtyper og arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Det er i dag ingen områder som er regulert til vern etter Naturvernloven eller Naturmangfoldloven i Dyrøy kommune. Det er derfor viktig at arealdelen viser kjent kunnskap. Områder med arter av særlig stor forvaltningsinteresse med registrerte arter i Norsk rødliste, verdi A, er således lagt inn med hensynssone naturmiljø i arealplanen. Det samme gjelder for svært viktige naturtyper, verdi A.

Figur 4: Kart med registreringer av arter av særlig stor forvaltningsmessig interesse og områder med viktige naturtyper, jf liste på neste side, www.naturbase.no

«Sørbukta» og «Langbukta» ved Skøvatten er viktige yngleområder for sjøfuglarter, henholdsvis A- og B-områder. «Brøstadbotn» er særlig viktig rasteområde for sjøfuglarter som grågås, tjeld, storspove, rødstilk og grønnstilk. Dette gjelder området helt innerst mot fylkesveg 211 som er A-område. Området utenfor som i tillegg går langs stranda i Finnlandsvika og ut til Finnlandsholmen er i Naturbase gitt områdenavnet «Brøstadbotn I» og er karakterisert som viktig naturområde og rasteplass for ærfugl og siland. Disse områdene og området «Langhamn – Bakaromnen» er i kystsoneplanen satt av til naturområder i sjø.

«Finnlandsmyra», «Espenesmyra» og «Skogstad» er viktige områder for flere arter av særlig stor forvaltningsmessige interesser. Disse er karakterisert som B-områder og arealdelen viderefører områdene som hensynssone, mens de var satt av for LNF v-områder i gjeldene plan; viktige viltområder.

Det er utarbeidet en rapport, Botaniske verdier i Dyrøy kommune, i 2002 av UiT/Tromsø museum. En del av registreringene av viktige arter av nasjonal interesse sammenfaller med lokalitetene for botanisk viktige områder.

Viktige naturtyper i Dyrøy registrert i Naturbase.no				
Områdenavn	Naturtype/Beskrivelse	ID	Verdi	Verdibeskrivelse
Kvitberget	Gråor-heggeskog	BN00038642	B	Viktig
Langberget	Gråor-heggeskog	BN00038646	B	Viktig
Fossmo	Rikmyr	BN00038639	B	Viktig
Gaukåsen	Beiteskog	BN00038631	B	Viktig
Hompan	Beiteskog	BN00038640	A	Svært viktig
Mølnelva	Bekkekløft og bergvegg	BN00038644	B	Viktig
Hundstrandlia	Bjørkeskog med høgstauder	BN00038632	B	Viktig
Kjerringkollen	Bjørkeskog med høgstauder	BN00038634	B	Viktig
Finnlandsholmen	Sand- og grusstrand	BN38636	B	Viktig
Brøstabotn	Bløtbunnsområder i strandsonen	BN00061287	A	Svært viktig
Svinryggen	Kalkrike områder i fjellet	BN00038641	B	Viktig
"Kastnesåsen I"	Sørvendte berg og grasmarker	BN00038645	B	Viktig
Holmestranda	Tangvoll	BN00038637	C	Lokalt viktig
"Lille Vinje"	Naturbeitemark	BN00038633	B	Viktig
Berg	Naturbeitemark	BN00038625	B	Viktig
Dyrøygommen	Naturbeitemark	BN00038643	B	Viktig
Storhaugen	Gammel boreal lauvskog	BN00038638	B	Viktig

4.5 Klima

Klimaet i Dyrøy beskrives som submaritimt, kystbetont og middels fuktig. Årsmiddeltemperatur tar utgangspunkt i «normalperioden» 1961 – 1990, og ligger for Brøstadbotn på -0,2 grader, mens middel sommer-temperatur er 8,5 grader (Meteorologisk

institutt:<https://www.yr.no/sted/Norge/Troms/Dyr%C3%B8y/Br%C3%B8stadbotn/klima.html#år>).

Vekstsesongen er nå omlag 120-150 døgn og gjennomsnittlig årsnedbør mellom 700-1000mm.

Framskivingen av klimaendringer for Troms; Klima i Norge 2100, beregner at årsmiddeltemperaturen skal stige mellom 3 – 4,6 grader fram til 2100. Nedbøren vil øke med ca. 20%, mest sommer og høst (25%) og mindre for vinter (10%) og vår (5%). Nedbøren som snø vil reduseres kraftig som følge av temperaturstigningene, og vintervannføringene i elvene vil øke med opp mot 60%. Økninger i regnflomnivå kan gi skader på bebyggelse og vegnett. Mens snøsmelteflommer vil avta som følge av mindre nedbør som snø. Anbefalt klimapåslag på flomvannføring er 20% for mindre nedbørfelt og vassdrag i kystsonen, og 0% for store nedbørfelt dominert av snøsmelteflommer. Det forventes 80-65 færre dager med snø fram mot 2100.

I forhold til normalperioden 1961-1990 har vekstsesongen for Dyrøy økt med opptil 3 uker mot slutten av perioden 1982 – 2006 og forventes å øke med opp mot 2 – 3 måneder fram mot 2100; avhengig av om klimagassutslippene reduseres fra 2040 eller om vi får en kontinuerlig vekst av klimagassutslipp.

For Dyrøy forventes en havnivåstigning på om lag 53 cm fram mot 2100. Myndighetene sine anbefalinger for å ta høyde for stormflo med gjentaksintervall 1000 år, sikkerhetsklasse 3 i TEK17, er å legg til 100 cm over middelvann målt etter NN2000. For Dyrøy vil dette bety at nye tiltak ikke må legges lavere enn 340 cm over middelvannstand målt etter NN 2000. Dette gjelder også for adkomster til nyanlegg.

Problemstillingen om å ta høyde for en mulig samtidig situasjon med stormflo og flom i elv ved utløpet av Brøstadelva vurderes til å ikke ha aktualitet. Elvedalen ved utløpet av elva har ett stort tverrsnitt med stor høyde opp til omkringliggende infrastruktur og bebyggelse. Eventuell kritiske begrensninger på tverrsnittet for kryssinga over Brøstadelva ved fylkesveg 211 må utredes av vegmyndighet.

4.6 Kulturminner og kulturminnevern

Innafor kommunes grenser finner en et mangfold av ulike kulturminner, både i alder og typer fra fornminner til skipsvrak, godt bevarte eldre bygninger fra 1800-tallet, kystfort/forsvarsanlegg fra 2.verdenskrig og mere typiske samiske kulturminner. Dette er godt beskrevet i Kulturplan for Dyrøy kommune 2015-2025.

Fornminner i kommunen er hovedsakelig gamle gårdshauger, tufter og gravrøyser. Det er dokumentert bosetting i kommunen fra eldre steinalder (8000-4500 f Kr). Mens de fleste funn skriver seg fra yngre steinalder (4500-1800 f.Kr). Gårdshaugene er særlig karakteristisk for kystnære områder i Nord-Norge og kan romme flere kulturlag fra opp mot 1000-1500 år tilbake i tid med skiftende tiders byggeskikk og funksjoner helt fram til dags dato. Både på Lille Vinje, Mikkalbostad og på Kastnes er det et mangfold av gårdshauger, gravrøyser og tufter fra før-reformatorsk tid.

Kirkestedet på Holm, med dagens kirke fra 1805, avløste ett tidligere kirkested i Dyrøyhamn hvor en i dag finner rester etter et gravsted og hvor navnet Likberget forteller sin tydelige historie. På Holm står også den første kommunestyresalen i kommunen fra 1890. Og de mange sveitserhusene på Dyrøya kan fortelle en mangfoldig historie fra lensmenn, skipsredere og om tidligere tiders posisjoner og funksjoner.

På Dyrøya finnes også tidlige spor fra samisk veidesamfunn. Mens gammetuftene i Finnefjell kan spores fram mot 1900-tallet og vår nære historie.

Bilde fv. Hagenes fort (foto: Arne Ivar Hansen), Dyrøy kirke på Holm og Kastneshamn gamle handelssted (foto: Roger Skog)

Midt-Troms museum har forvaltningsansvaret for både Kastnes bygdetun og Heimly arbeiderbruk. Det er i tillegg venneforeninger begge steder som bidrar aktivt inn i kulturminnevernet.

Det er ikke utarbeidet en egen kulturminneplan for kommunen. Det er likevel mange kulturminner og mye kunnskap om kulturminnene i Dyrøy. Dette gir et godt grunnlag for å sette av viktige områder for kulturmiljøer med hensynssone i arealplanen.

4.7 Jordbruk, skogbruk og fiske

Andelen sysselsatt i jordbruk, skogbruk og fiske i Dyrøy er forholdsmessig høyt. Sammenlignet med øvrige kommuner i Midt-Troms er nivået på linje med Senjakommunene i Midt-Troms. Mens Dyrøy skiller seg ut med at andelen er desidert høyest for landbruket, og det er svært få som er registrert som fiskere i kommunen.

Antallet produksjonsdyr innen saue- og melkebruk er stabilt, mens antall bruk i drift reduseres noe over tid. Dette betyr i praksis at en stadig større andel av produksjonsarealene blir leiejord, og at de som driver i mindre grad eier jorda de høster av. Det er i dag et svært godt fagmiljø og produksjonsforholdene er svært gode. Denne kombinasjonen med gode vilkår og flinke folk innen landbruksnæringa, gir også produkter med topp kvalitet. Lokale drivere oppnår høye utmerkelse for sine leveranser. Videreforedling ved «Dyrøy mat» og merkevaren «Dyrøylam» er viktige bidragsyttere for dyrøylandbrukets gode renommé.

Landbruksnæringa i kommunen står nå overfor en stor andel generasjonsskifte det nærmeste ti-året. Med en tydelig styrking av de ulike lokale grendene, er det ønskelig at den overordna arealplanen kan bidra til at nye generasjoner ønsker å drifte landbruksnæringa videre. Klimaendringer kan gi økt potensiale for arealintensivt jordbruk som grønsak, bær og frukt. Disse produksjonsformene kan i større grad tilpasses eiendomsstrukturen i Dyrøy, og er ikke i så stor grad avhengig av breie parseller for maskinell høsting.

Det er i dag lite aktivt skogbruk i kommunen. Dette skyldes i stor grad at Troms treforedling i Sørreisa er lagt ned, og at etterspørselen etter ved har gått tilbake.

Arealforvaltninga i Dyrøy har i lang tid blitt styrt med stor grad av dispensasjoner fra gjeldende arealdel. Dette bidrar til liten grad av langsiktighet for landbruksnæringa i kommunen. Med en tydeligere lokalisering av mulige områder for spredt boligbebyggelse i LNFR-områder og egne kriterier for fradeling i LNFR-område, er det ønskelig at ny arealplan bidrar til at boligutviklingen i distriktene følger overordna plan.

Framtida for landbruket i Dyrøy styres også i høy grad av nasjonale føringer og tilskudds- og tilretteleggingstiltak.

4.8 Reindrift

Reinbeiteområda i Dyrøy er en del av Hjerttind reinbeitedistrikt. Hele fastlandsdelen av kommunen er beiteland, mens beitelandet på selve Dyrøya ikke ligger under noe reinbeitedistrikt i dag. Rettigheten er en selvstendig rett hvor rettsgrunnlaget er alders tids bruk og går helt til flomålet. Driften i distriktene reguleres gjennom bruksregler godkjent av Fylkesmannen og bestemmelser om øvre reintall som

godkjennes av reindrifststyret. Reinbeiteområdene driftes av familien Oskal som er bofaste ved Andsvatnet i Sørreisa kommune.

I møte med reindriften i planprosessen ble det lagt stor vekt på viktigheten av beiteressursene i Dyrøy. Det ble også uttrykt ønske om at kalvings- og tidlig vårbeiteland blir satt av som hensynsone i tillegg til flyttleiene. Dette vil være særlig viktig for område ved Børingen som også blir markert som hensynsone mineralressurser i plankartet. Reindrift ønsker forrang i området der det er kartlagt mineralressurser. Dersom det planlegges mineralutvinning i området vil to hensynssoner oppå en annen i større grad tydeliggjøre at interessekonflikten må utredes nærmere.

Det er gode beiteressurser i kommunen, og det meldes om liten eller ingen konflikter i utmarka mellom reindriften og landbruksnæringa i kommunen.

4.9 Næring

Dyrøy kommune har mye utpendling, lite innpendling og forholdsmessig lite næringsliv. Andelen sysselsatt i primærnæringene jordbruk, skogbruk og fiske er som nevnt høy. En høy andel naturbaserte næringer i en kommune kan innebære en risiko for kommunen da den vil bli sårbar for eventuell rasjonalisering eller økt internasjonal konkurranse. Men i rapporten «Konsekvensutredning for Dyrøy, januar 2017» er Dyrøy likevel ikke vurdert som spesielt sårbar i de naturbaserte næringene. Øvrig næringsliv er både ensidig og konkurranseutsatt. Demas AS er kommunes største arbeidsplass utenom offentlig sektor, og en viktig aktør i kommunes arbeidsliv. Rapporten anbefaler at kommunen legger til rette for vekst i eksisterende næringsliv og for etablering av en breiere næringsstruktur.

Dyrøy er fra 2017 med i et treårig omstillingsprogram, finansiert av Troms fylkeskommune og støttet av Innovasjon Norge, med formål om å skape flere arbeidsplasser i kommunen og utvikle en mere robust næringsstruktur.

Regional næringsplan for Midt-Troms 2018-2022 har tre satsingsområder: sjømat, forsvar og reiseliv. I dag er det i hovedsak reiseliv og sjømat som er representert som næringstilknyttet aktivitet i Dyrøy. I kategorien sjømatnæring finner vi både Akvafarm, Nordlaks, Salaks og SalMar Nord som har produksjon og lokaliteter i kommunen. En videreutvikling av sjømatnæringa er likevel høyst aktuell for Dyrøy med sin sjønære lokalisering. Særlig næringsområdet på Espenes har potensiale for sjørettet virksomhet.

Det er flere mindre reiselivsaktører i kommunen. Både på Kastnes, Finnlandsnes, Mikkelbostad, Langhamn/Espejord, og i Dyrøyhamn tilbys det overnatting og muligheter for fiske og opplevelser i nærområdet.

4.10 Bosettingsmønster, sosial og teknisk infrastruktur

Av kommunens om lag 1200 innbyggere bor ca 450 i Brøstadbotn i området fra hurtigbåtkaia og til Finnlandsvika. Øvrig bosetting fordeler seg nokså jevnt langs kystlinja og hovedvegene fra grensa mot Sørreisa i nord til Kastnes og Sørkjorden i sør og på innersida av Dyrøya og over til Vinje samt langs Bjørkebakkeveien og Skøvassveien på «innlandet». Noen steder som på Espenes, Øvre Espenes, Langhamn, Bjørkebakken, ved Tverråsen og på Kastnes bor det mellom 20 og 40 innbyggere per kvadratkilometer. Det er flere forsamlingshus som ungdomshus og kirke lokalisert til ulike grender som

Kastnes, Holm, Espejord, Espenes og Bjørkebakken. Planen legger opp til en fortetting i disse lokalgrendene og i øvrige grender.

Det er registrert 586 eneboliger i kommunen og bare 5 leiligheter. Om lag 1/3-del av innbyggerne bor på landbrukseiendom (31,9% per 2016), kilde: SSB – Kommunefakta 28.2.2018.

Siden år 2000 er det blitt bygd 3 til 4 boliger per år i kommunen. Disse fordeler seg om lag 50/50 mellom tilrettelagte tomter i Brøstadbotn sentrum og som spredt bosetning i distriktene.

Med denne utbyggingstakten er det gode tomtereserver for sentrumsnære eneboliger. Det er under planlegging 20 nye boenheter i et leilighetsbygg i sentrum, og det er også planer for å etablere en 2.etasje over Dyrøy utleiebygg som kan gi flere leiligheter i sentrum. Det er ytterligere behov for mere tilrettelagte boformer for eldre og det er ønskelig å ha mulighet for å bosette flyktninger og kunne tilby sentrumsnære boliger for tilflyttere. Utviklingen med at en større andel av befolkningen ønsker å bo i leiligheter og med større nærhet til handel og service må en forvente også gjelder for Dyrøysamfunnet. Med et mere variert botilbud med leiligheter og god tilrettelegging vil en også få mere sirkulasjon i den øvrige boligmassen og flere boliger kan komme for salg.

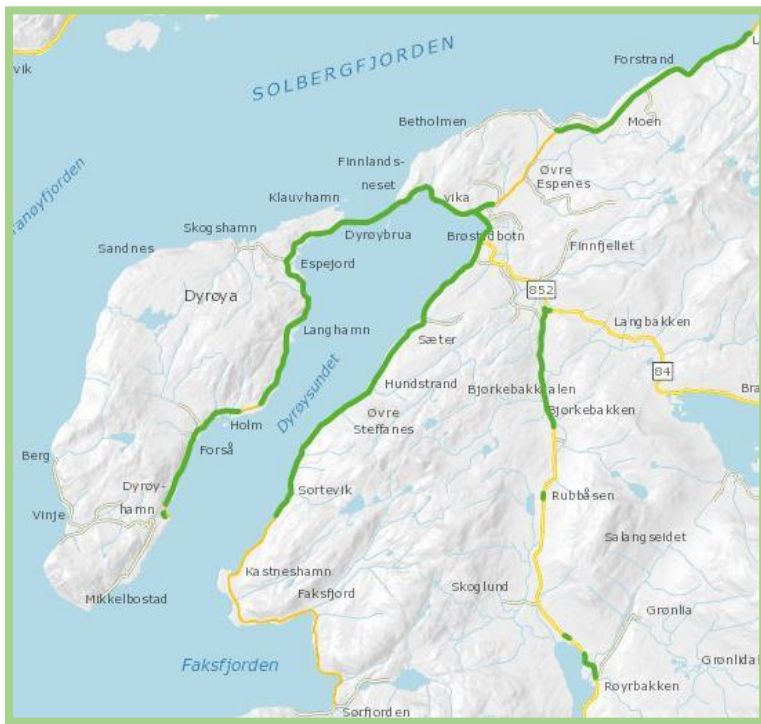
Planen legger opp til at flere sentrumsnære tomter kan gjøres om med høyere utnyttelsesgrad og mere mangfoldige botilbud. Dette gjelder for Finnlandsåsen boligfelt som til nå ikke er utbygd. Området egner seg svært godt til leilighetsbygg i høy/lav blokk eller terrassering med parkeringsareal i underetasje og/eller på mark. Området er både svært sentrumsnært, har gode grunnforhold og har lang solgang og god utsikt. I tillegg gjøres tre tomter i Skogstadhågen boligfelt langs Espenesveien om til leilighetsareal. Området ved Skogstad ligger nært til Espenes industriområdet og tilrettelegging med mere boligareal her kan styrke potensiale for industrietableringer. Her utvides også eksisterende boligfelt for tilrettelegging for rekkehus.

Ved at en stor andel av befolkningen er bosatt i distriktene, spiller de ulike lokalmiljøene en viktig rolle for bosettings- og næringsutviklingen i kommunen. Aktive bønder og mindre bedrifter, særlig innen reiseliv, bidrar til arbeidsplasser i distriktet. Og en mangfoldig og demografisk homogen befolkning bidrar til etableringslyst og videreutvikling av næringsgrunnet i distriktet. Det er derfor viktig å styrke lokalmiljø og næringsliv med tilrettelegging for spredt bosetting.

Flesteparten av de foreslåtte områder for boligfortetting er utbygd med kommunalt vann. Det er også gatebelysning langs alle foreslåtte strekninger for tilrettelegging med mere spredt bosetting, med unntak for i Faksfjorden. Planen legger opp til mere tilrettelegging av gang- og sykkelveger og utvider radiusen for at langt flere innbyggere kan komme til og fra Brøstadbotn sentrum med sykkel eller gange. Oversikt og registreringer av mye brukt nærturområder og friluftsområder langs sjø viser også gode folkehelse tilbud for områdene.

Figur.5: Strekninger med gatebelysning

Planen svarer på punkt 6 til 8 i planstrategien om behov og føringer for bosetting i kommunen:

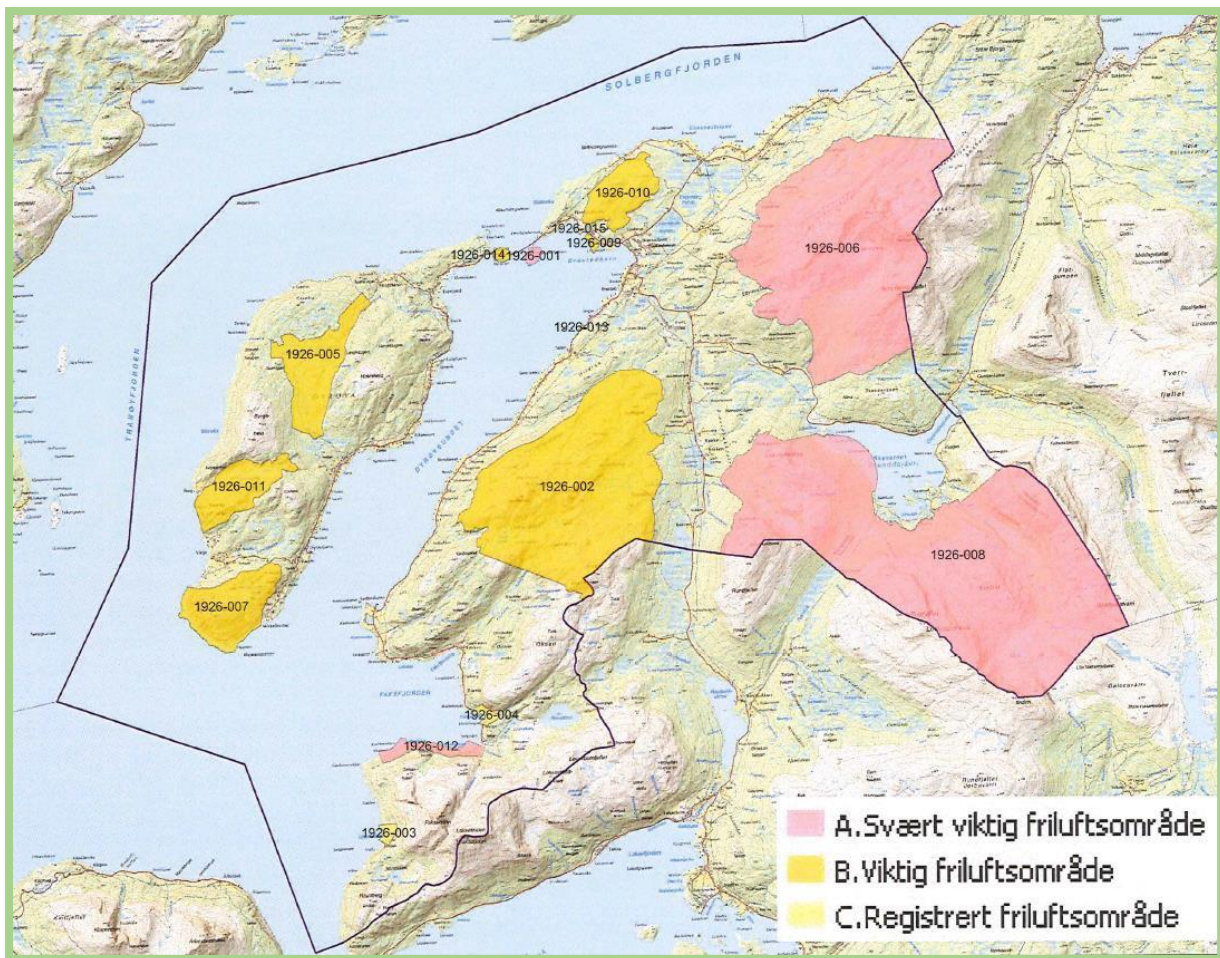
6. Eksisterende regulerte boligfelt i Brøstadbotn, Espenes, Bjørkebakken og Kastnes videreføres. Varierte botilbud ønskes sentralisert til Brøstadbotn. Nye boligområder bør etableres med tanke på det regionale arbeidsmarkedet.
7. Lokalmiljøene rundt aktive grendehus/samlingslokaler skal styrkes. Mulige boligområder innenfor en radius på 1 km kartfestes med tilhørende bestemmelser.
8. Trygge oppvekstmiljø, skoleveg og folkehelse vektlegges. Gang- og sykkelveger skal på samme måte ta utgangspunkt i Brøstadbotn sentrum og aktive grendehus/samlingslokaler

4.11 Friluftsliv og folkehelse

Nærhet til fjæra og gode turområder er svært viktige faktorer for trivsel, folkehelse og lokalmiljøene i Dyrøy. Engasjementet ved kartlegging av friluftslivsområder i kommunen viser at de nære turmulighetene er mangfoldige og de er viktige for mange. Bruken gjennom ulike årstider gir også stor bredde. Mulighetene kan synes opplagte, men en bevisstgjørelse rundt tilgjengelighet og lik mulighet for alle er viktig for å sikre ressursene for Dyrøysamfunnet.

Friluftskartlegginga viser at det er store sammenhengende turområder nært tilgjengelig for det meste av befolkningen i kommunen. Vektinga av de svært viktige friluftsområdene beskriver i stor grad det klassiske friluftslivet knyttet til fritid, jakt, fiske og helgeutfart. For folkehelse er de nære turområdene også viktige. En opprettholdelse av 100-metersbelte i strandsonen og 100-/50 -metersbeltet langs ferskvannsressursene bidrar både til friluftsliv og til folkehelse. Videre er tilrettelegging med gang- og sykkelveg fra Bjørge til Finnlandsnes også en tilrettelegging for mere friluftsliv knytta til opplevelser i strandsona. Bløtbunndekke langs denne fjæra gir et yrende fugleliv og spennende årstidsvariasjoner og kan bidra til høgere bruk av gang- og sykkelvegnettet som turområde.

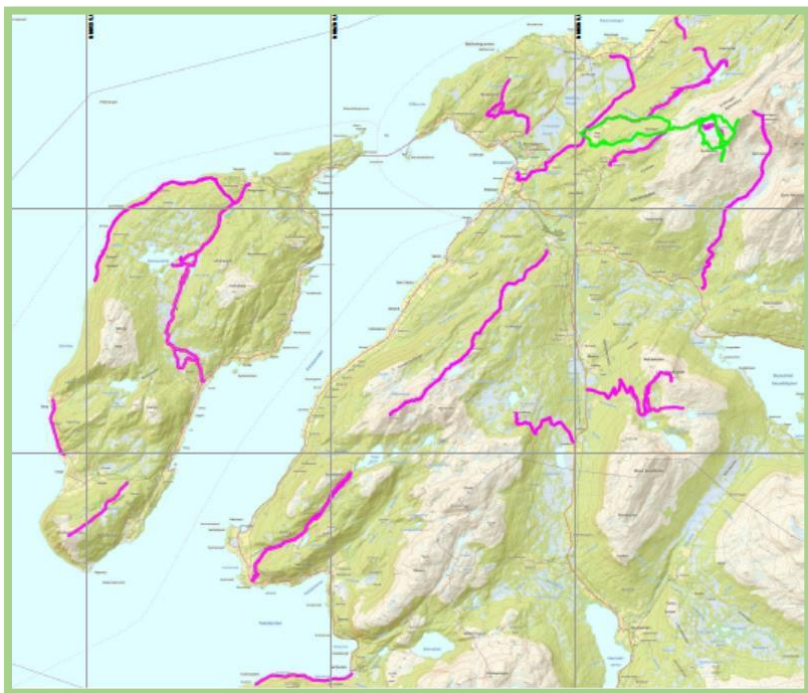
Figur 6: Friluftskartlegginga for Dyrøy kommune

Planen legger vidare opp til utfartsparkering for områder med høy bruk. Dette gjelder særlig ved Finnlandsstrand som er mye besøkt på fine sommerdager. Ved Øvre Espenes planlegges det to utfartsparkeringer; en i tilknytning til lysløypa og en for utfart mot Humpan og Børingsfjellet.

Dyrøy Turlag er en frivillig organisasjon som blant annet organiserer «Ut i Dyrøy» som er Dyrøy kommunes variant av «ti på topp». «Ut i Dyrøy» er også en facebookgruppe som informerer og oppdaterer om ulike friluftaktiviteter i kommunen. Alle løyper, i alt 19, som er registrert på www.telltur.no er merka i henhold til merkehåndboka. Det pågår også et arbeid for å få satt opp skilt med støtte fra turskiltprosjektet via friluftsrådet, og ei kulturminneløype fra Finnlandsvika til Betholmen er også under planlegging.

Finnlandsholmen på fastlandssida av Dyrøybrua er statlig sikra friluftsområde. Området er på om lag 40 daa og er en svært mye brukt naturperle sommerstid med fine svaberg og sandstrand og med noe tilrettelegging med stier og bålplasser. Ved nordvestre del er det tilrettelagt med offentlig toalett, benker og bord og bål/grillplasser. Området festes av Dyrøy båtforening, som også drifter tilretteleggingstiltak som vask av toalett, grasklipping, søppelhåndtering og drift av ved-beholdningen. Det er utarbeidet egen forvaltningsplan for området med handlingsplan for nødvendige tiltak og skjøtsel i perioden 2016-2019. Hovedtiltaket som nå står for tur er asfaltering av turveger. Det vil øke tilgjengeligheten for en større del av øya. Området framstår som velholdt og attraktivt.

Figur 7: Turruter i Dyrøy.

4.10 Fritidsboliger

Det er registrert 220 hytter i kommunen per 31.1.2018. I tillegg kommer et stort antall boliger og våningshus som benyttes som fritidshus. Dette er for en stor del brukere med tilknytning til Dyrøy, og for kommunen er dette en ressurs som blir verdsatt.

Fordeling av type fritidsboliger og plassering				
Bygningstype	Bygningsnavn	I hyttefelt	I LNFR-område	Totalt antall
161	Fritidsbygg (hytter, sommerhus o.l.)	35	185	220
162 og 163	Helårsbolig benyttes som fritidsbolig	0	235	235
SUM:		35	420	455

4.11 Universell utforming

I «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging» vedtatt av kongelig resolusjon 12.juni 2015, er følgende ett av de sentrale føringene: *Kommunen legger prinsippene om tilgjengelighet og universell utforming til grunn i planlegging av omgivelser og bebyggelse.* Dette er viktig for å gjøre samfunnet tilgjengelig for alle og for å forhindre diskriminering av enkelte grupper. Offentlige institusjoner har i tillegg en «plikt til å arbeide aktivt for å fremme universell utforming» i hht likestillings- og diskrimineringsloven §19. Ett viktig verktøy i dette arbeidet er arealplanen og TEK17 i forhold til tilgjengelig og universelt utformet bygninger og omgivelser.

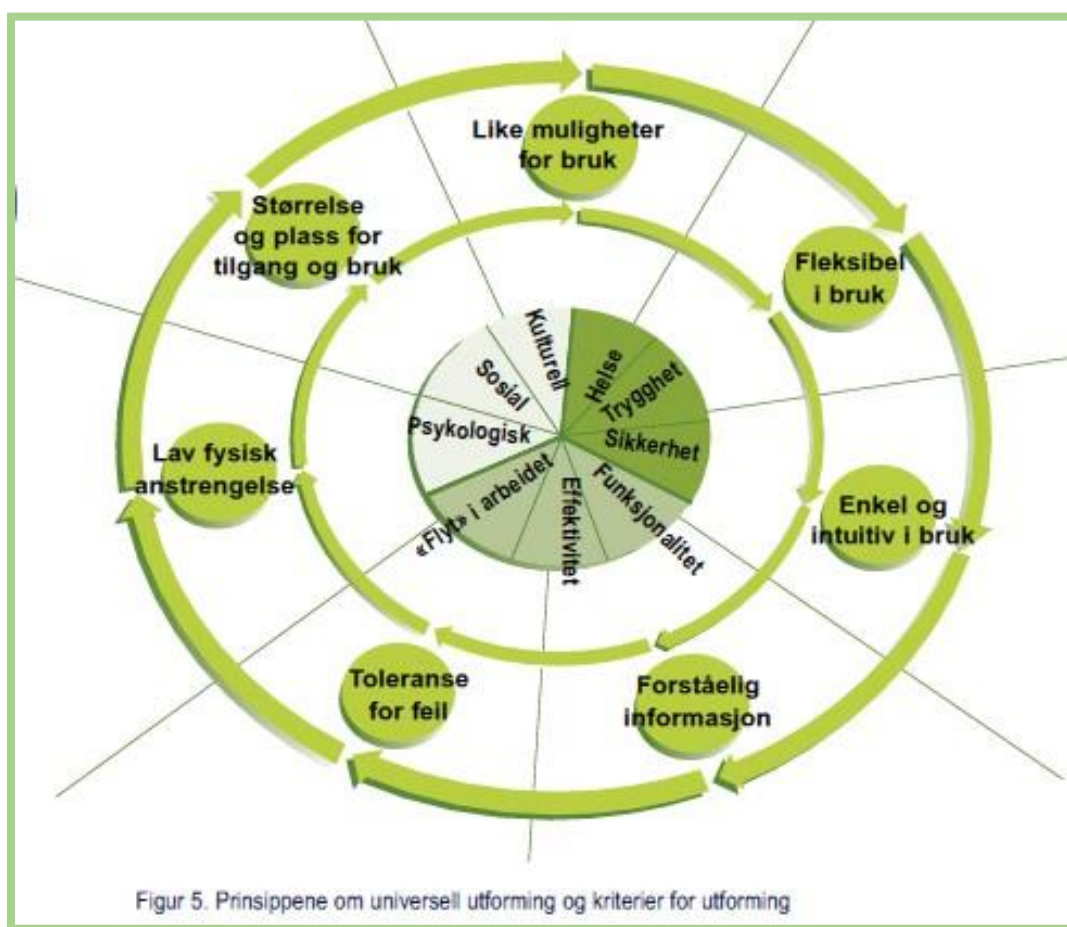
Definisjon på universell utforming: *Universell utforming (design for alle) er utforming og sammensetning av ulike produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing eller spesiell utforming.* Ut over den fysiske tilretteleggingen og utformingen er også sunne materialer og de visuelle kvalitetene med gode kontraster, godt opplyst og tydelig

informasjon, viktige faktorer i tilrettelegging for alle i samfunnet. For de med nedsatt syn eller hørsel er tilrettelegging med gode IKT-verktøy er også svært viktig.

Avstand er en hindring for mange, og særlig for de som har minst mobilitet. Kommunen er i planleggingsfasen for nye leiligheter i sentrum. Dette vil øke tilgjengeligheten til viktige funksjoner for flere av kommunens innbyggere, og de som gjerne ikke har egen bil. Arealplanen legger også føringer for omregulering fra eneboligtomter til flere leilighetstilbud i Finnlandsåsen. Dette området er både svært sentrumsnært og har fine bokvaliteter. Planbestemmelsene stiller her krav om livsløpsstandard for alle leilighetene og at uteområde og adkomster samt 4 av leilighetene blir universelt utformet. Utover tilpassing for rullestolbrukere, som for boliger med livsløpsstandard, er UU-boliger/uteområder også tilpasset mennesker med nedsatt orienteringsevne; redusert syn, hørsel og forståelseevne, og de med astma- og allergiplager.

Figur 5. Prinsippene om universell utforming og kriterier for utforming

Figur 8: Illustrasjon fra veilederen «Universell utforming over alt!» Sosial- og helsedirektoratet 2003

I Dyrøy er de aller fleste offentlige tilbudene samlet i Brøstadbotn sentrum. De er innen gang- eller sykkelavstand for om lag 1/3-del av befolkningen. Dette er selvfølgelig avhengig av de ulike mobilitet og graden av fysisk tilrettelegging i form av fortau, gang- og sykkelveger og godt vintervedlikehold. I tillegg ligger Brøstadbotn kapell og Dyrøy kirke henholdsvis øverst i Brøstadbakkan og på Dyrøya, og vil for de aller fleste bety bruk av bil for å komme til og fra.

Universell utforming bidrar til et samfunn som inkluderer. Det som er «nødvendig for noen er godt for alle» kan være med å sette standarden for langt høyere deltakelse og trivsel for flere av innbyggerne.

Planforslaget legger opp til sammenhengende gang- og sykkelveg fra hurtigbåtkaia og inn til Brøstadbotn sentrum og videre langs kystlinja helt ut til Finnlandsnes, og fra sentrum til Skogstad på Espenes. Ved opparbeidelse av parkering og offentlig toalett og andre fasiliteter ved Finnlandstranda skal prinsippene om universell utforming følges. Dette gjelder for all tilrettelegging i det offentlige rom i Dyrøy kommune. I konsekvensutredningen er det gjort rede for i hvor stor grad de nye tiltakene lar seg planlegge etter prinsippene om universell utforming.

Ny bosetting i distriktene bygger på etablert bosettingsmønster og grendestruktur. Det er ikke lovpålagte krav om universell utforming av boliger eller boliger med livsløpsstandard. Men ny bebyggelse åpner muligheten for nye og bedre tilrettelagte boliger, slik at flere kan bli boende i sitt lokalmiljø. Flere tilskuddsordninger gir også muligheter for oppgradering av uteområder, idrettsanlegg og samfunnshus.

5 OM PLANFORSLAGET

5.1 Planens hovedtrekk

Planen følger i hovedtrekk etablert struktur med et tydelig sentrum i Brøstadbotn, og næring og spredt bosetting langs hovedveiene. Tilrettelegging for ny spredt boligbygging i LNFR-områder er søkt lagt til etablerte grender der det er fellestilbud som grendehus, kapell og tilrettelagte friluftstilbud som lysløype eller turløyper. Dette bygger på bærekraftige prinsipper med vekt på god helse, miljø og livskvalitet og følger prinsippene for god planlegging i Statlige planretningslinjer for samordna bolig, areal og transportplanlegging.

Vedtatte reguleringsplaner i sentrum videreføres. Her er det fremdeles en del regulerte og utbyggingsklare boligtomter. Per 31.12.2017 er det 31 byggeklare tomter i Brøstadbotn og 12 tomter som ikke er tilrettelagte ved Finnlandsåsen. I tillegg er det 11 ledige tomter på Kastnes, 4 i Bjørkebakken boligfelt og 5 i Skogstadhågen ved Espenes. Ved Skogstad utvides området for boligbygging.

Området Bakåsen som i gjeldende plan er satt av til kommunedelplan med vekt på boligbygging, er tatt ut av arealplanen. Dette fordi store deler av området av flere grunner er lite egnet til boligformål. Som erstatning er framtidig boligutbygging lokalisert nærmere sentrum ved Foråsen. Denne lokaliseringen gir både kortere veg til sentrum, enklere infrastrukturtiltak og området regnes som mere attraktivt med gode utsiktsforhold og solgang. Eksisterende boligbebyggelse i Bakåsen videreføres, og en del av bebyggelsen videreføres som LNFR med spredt boligbebyggelse eller spredt næringsbebyggelse, og resterende areal tilbakeføres til LNFR-områder.

Området som er regulert til industri og næring i Brøstadbotn har ledig kapasitet. Mens næringsområdene i Sørfjorden og på Espenes er utvidet for å imøtekomme framtidige behov. Likeså er det foreslått utvida områder for råstoffutvinning og grustak på Evertmoen.

Nye områder for fritidsbebyggelse er lagt som utvidelse av eksisterende område ved Ørnneset og ett nytt område på nordsida av Skøvatn ved Brattli.

Det er satt av hensynssoner for nedslagsfelt for drikkevannsforsyning, reindriftas flyttleier, kulturminner, kulturmiljø og naturmiljø.

5.2 Bebyggelse og anlegg

5.2.1 BOLIGFORMÅL

Ved **Skogstad** utvides boligområdet mellom Skogstadvegen og Betholmveien. Dette for å møte eventuelle behov for flere boenheter ved utvidelser og nyetableringer ved næringsområdet på Espenes. Ferdigregulerte og ubenyttede tomter langs Espenesveien kan i tillegg omreguleres til leilighetsbebyggelse.

Området **Foråsen** ligger like vest for Brøstadbotn sentrum. Her er det ønskelig at framtidige boligbygging lokaliseres. Med dagens boligutbyggingstakt og mange tilrettelagt tomter i sentrum vil dette området trolig først være aktuelt mot slutten av planperioden. Området prioriteres foran og som erstatning for tidligere planlagte områder i Bakåsen. Bakåsen videreføres som LNFR-område. Videre planlegging og utnyttingsgrad av Foråsen bør vurderes nærmere etter befolkningsframskrivningen i kommunen mot slutten av planperioden.

Oversikt regulerte boligfelt med ledige tomter i Dyrøy kommune per 31.12.17			
PlanID	Navn/område	Totalt antall	Ledige
1977001	Bjørkebakken boligfelt	7	3
1977002	Skogstadhågen	10	5
1977003	Solbu boligfelt	25	1
1977004	Brøstad boligfelt	30	6
1986001	Finnlandsåsen/Finnlandsmoen boligfelt	15	12
1987001	Kastnes boligfelt	15	11
1996001	Korgedalen boligfelt	17	9
1998001	Brøstadbakken boligfelt	6	4
2009001	Kjosen boligfelt	15	11
SUM		140	62

Finnlandsåsen har potensiale for leilighetsbebyggelse og bør prioriteres dersom ytterligere behov for nye leilighetsbygg i sentrum. Området som er regulert for 12 boligtomter nord for fylkesveg 211 båndlegges for omregulering til høyere utnyttelsesgrad og framtidig leilighetsbebyggelse.

Planforslaget utvider boligtilbudet med tilrettelegging for leilighetsbebyggelse, og gir følgende fordeling:

Oversikt tilrettelagte og planlagte boliger i Dyrøy kommune, forslag arealplan	
Tilrettelagte boligtomter i sentrumsnære boligfelt:	47 tomter videreføres
Eksisterende regulert boligareal omgjøres til ny leilighetsbebyggelse Finnlandsåsen	30 boenheter
Nytt boligområde og omregulering av tre tomter til 5 boenheter ved Skogstad	13 boenheter
Nye boligtomter i LNFR-områder med spredt bosetting	44
Tilsammen	134 boligtomter/enheter

5.2.2 FRITIDSBEBYGGELSE

Ved eksisterende område på **Ørneset/Klauvhamna** er 8 av 16 fritidstomter bebygde. Området er småkupert med skogbevekste knauser og koller og en del myrdrag. Her foreslås det en fortetting av eksisterende fritidsbebyggelse med inntil 15 nye enheter, hvorav 8 i rekke/sammenbygde fritidsleiligheter. I tillegg åpnes det for et nytt område langs Klauvhamnvegen med inntil 12 nye fritidstomter.

Adkomst til området må ta utgangspunkt i eksisterende avkjørsel for traktorveg fra fylkesveg 212 og videreutvikles ut fra denne. Løsninger for vann og avløp må avklares før detaljplanlegging kan starte opp.

Oversikt regulerte hyttefelt med ledige tomter i Dyrøy per 31.1.2018					
PlanID	Navn/område	Totalt antall	Ledige	Bebygde	Videreføres
1995001	Ørneset	8	5	3	5
1995002	Klauvhamna	8	3	5	3
1995003/2016002	Karonskogen	14	5	9	5
1997003/2016001	Furstrand Holtebakken	8	1	7	1
2002001	Sandvika	6	0	6	0
2003001	Furuheim	12	7	5	7
201603	Steinnesberget	5	5	0	5
					26

Område for fritidsbebyggelse ved **Brattli** er av landbruksmessige hensyn trukket noe lenger øst i forhold til opprinnelig innspill. Her må det etableres ny avkjøring fra fylkesveg 84 som knytter seg til traktorveg som går langs sørsida av kraftlinjetraséen. Løsninger for vann og avløp må avklares før detaljplanlegging kan starte opp. Området ligger solvendt med rike tur- og opplevelsesmuligheter både ved Skøvatnet og omkringliggende områder.

Oversikt tilrettelagte og planlagte fritidsenheter i Dyrøy, forslag arealplan	
Tilrettelagte tomter i eksisterende felt	26
Planlagte tomter i regulerte felt	47
LNFR m/ spredt fritidsbebyggelse	8
Til sammen:	81

5.2. NÆRINGSAREAL

Ved **Sørfjorden** ønsker Akvafarm AS og Sørkraft AS å sikre eksisterende arealer for sin drift av både settefiskanlegg og kraftproduksjon. Det er ikke konkretisert behov for eventuelle utvidelser. Dyrøy kommune velger likevel å utvide området for næring mot sør for å legge til rette for eventuell framtidig utvidelse. Lokaliseringen ved utløpet av Storelva kan gi utfordringer ved store regn- og smeltevannsflokker. Dette må det tas særlige hensyn til ved videre planlegging.

Næringsområdet på **Espenes** utvides langs land for å kunne videreutvikle hele området langs sjøen. I tillegg utvides området noe i sørøstlig retning. Det er i dag lite aktivitet på området. Men både kommunen og grunneiere har med jevne mellomrom blitt kontaktet av interessenter som vurderer området som aktuell for næringsvirksomhet. Det er ulike grunner til at det ikke er etablert noe virksomhet her ennå, men området mot sjøen blir vurdert som trangt og det etterlyses nære boligområder for ansatte. Det er også lite gunstig at Kaffeveien deler området i to.

For å høyne potensialet til området utvides arealet for næringsformål, Kaffeveien stenges for gjennomgangstrafikk og det blir lagt til rette for mere boliger ved Skogstad like ved.

Det er et sterkt ønske om å få opparbeidet den regulerte småbåthavna. Eventuell utvidelse av tilbudet for båtfolk med båtutsett og vinterlagring av småbåter, kan kombineres med ulike næringsformål. Området er lite egnet for overnattingstilbud. Med laber næringsaktivitet kan eksisterende bolig videreføres. Men ved etablering av mere støyende aktivitet, bør boligen vurderes å flyttes til utkanten av regulert område i sør.

5.4 Samferdsel og teknisk infrastruktur

5.4.1 GANG- OG SYKKELVEGER

Planen legger til rette for sammenhengende gang- og sykkelvegnett fra hurtigbåtkaia via sentrum av Brøstadbotn og helt ut til friluftsområdet på Finnlandsholmen. De første 4 kilometerne fra hurtigbåtkaia er tettbebygd og gir forbindelse til skole og sentrumsformål i Brøstadbotn. Strekningen mot Finnlandsholmen gir forbindelse til fritidsopplevelser og bading langs Finnlandsstrand og ut til

Finnlandsholmen. Det gir videre ett viktig gang- og sykkeltilbud for gjester ved ferie- og fritidsområdet ved Finnlandsneset og øvrig spredt bosetting inn til Brøstadbotn.

Arealplanen legger også opp til gang- og sykkelveg fra Brøstadbotn til boligområdet Skogstad på Espenes. Dette vil gi flere barn trygg skoleveg og reduserte behov for skoleskys i området. Vegen leggs på østsiden av fylkeveg 211 med kryssing ved Skogstadhågen boligområdet. Den ligger dermed på samme side som bosettingen på Storhaugen.

5.4.2 UTFARTSPARKERING

Planen setter av flere områder for utfartsparkering ved flere viktige turområder og ved badestranda langs Finnlandsstrand. Områdene kan utvikles med bord og benker, toalettfasiliteter og skal tilrettelegges med universell utforming.

5.5 Grønnstruktur

Området FR1 Dalan gjøres om fra byggeområde i gjeldende plan til friområde. Området ligger på et lavere platå enn bebyggelsen i sentrumsområdet. Området er mye brukt som rekreasjonsområde og turområde for nærområdet og Elvetun skole. Lengst i sør er det 1,2 dekar fulldyrka jord. Øvrig areal består av skog av middels bonitet og noe myr. Hovedatkomst fra Ringveien.

Finnlandsholmen er regulert friområde i gjeldende plan med PlanID 1993001.

5.6 Bruk og vern av sjø og vassdrag

100-meterbeltet er ikke tegnet inn på plankartet som byggelinje mot sjø og vassdrag. Det foreligger egne bestemmelser for vassdrag (elv/innsjø/vatn).

5.7 Hensynssoner

Alle hensynssoner skal vises på plankartet. I kapitlet vil begrunnelsen for de ulike sonene bli presentert. For detaljert oversikt over sonene med bestemmelser henvises til plankartet og planbestemmelsene.

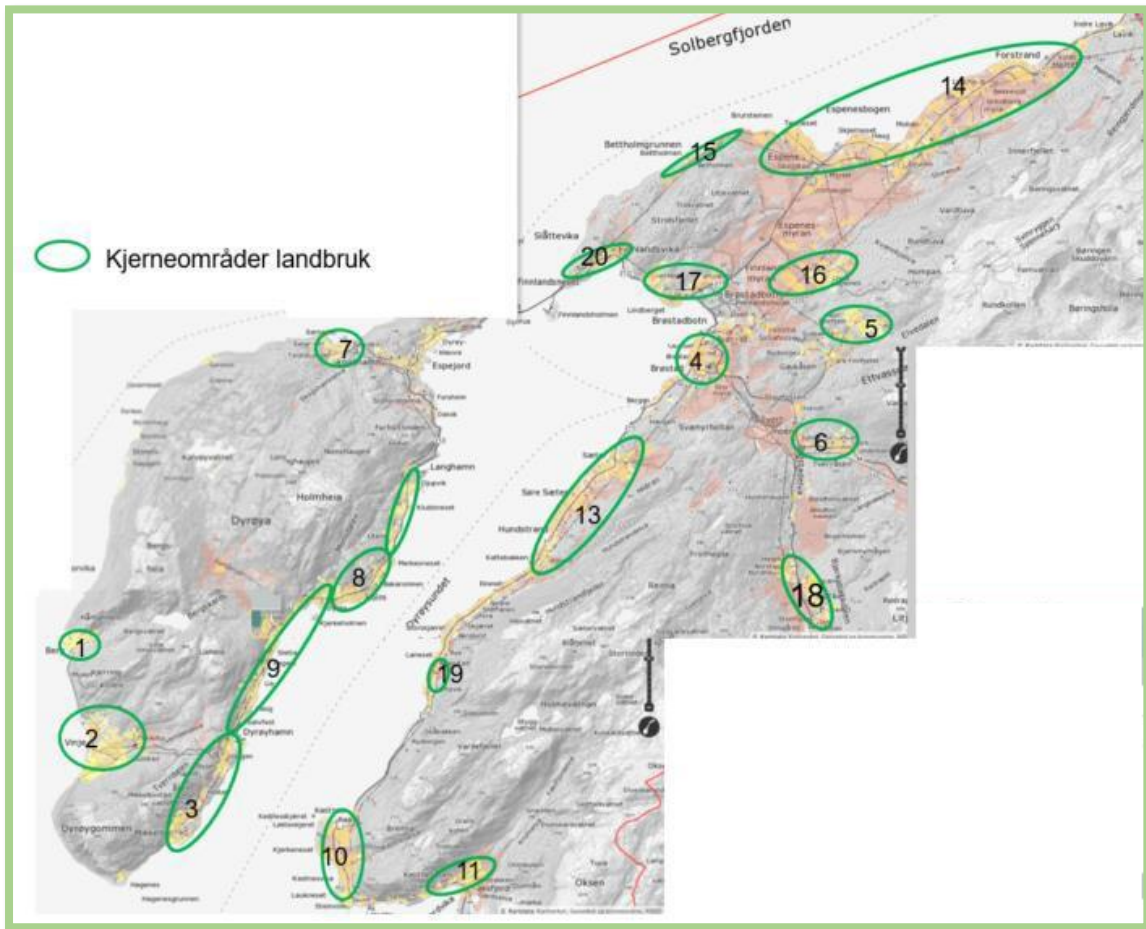
5.7.1 SIKRINGS-, STØY OG FARESONER

Høyspentlinjer, drikkevannskilder og nedslagsfelt til drikkevannskilder er satt av som sikringssone. I tillegg er ett fareområde for kvikkleireskred tegnet inn. For øvrige fareområder vises det til NVE atlas.

5.7.2 SONER MED SÆRLIG ANGITTE HENSYN

5.7.2.1 Landbruk

Figur 9: Lokalisering av kjerneområder landbruk

Kjerneområder landbruk, stadfestet i kommunestyre, er lagt inn som hensynssoner etter PBL § 11-8 c. Hensynssoner landbruk definerer de arealene i kommunen som er viktige for to av landbrukets sentrale samfunnsoppgaver - matproduksjon og opprettholdelse av jordbrukets kulturlandskap. Hensikten er å prioritere arealene i et langsiktig perspektiv og unngå nedbygging og oppstyking av jorda, eller forringelse av kulturlandskapet.

Gjennomgang av hvert enkelt kjerneområde for landbruk i Dyrøy:

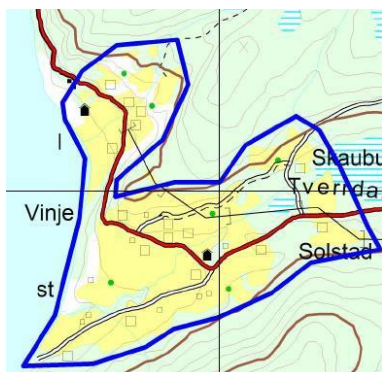
1 Berg

Den lille bygda ligger på yttersiden av Dyrøya, og ble fraflyttet midt på 1900-tallet. Eiendommene har senere blitt brukt som geiteseter. Området er nå viktig som et tidlig vårbeiteområde for sau på utmarksbeite. Berg er også et spennende område med tanke på kulturlandskapet, med mye innmarksområder samlet rundt bebyggelsen. Område er et populært turmål.

Berg ligger på yttersiden av Dyrøya, og det kan være vindutsatt for vind fra sørvest. Den nedre delen av Berg er bratt, mens øverst flater

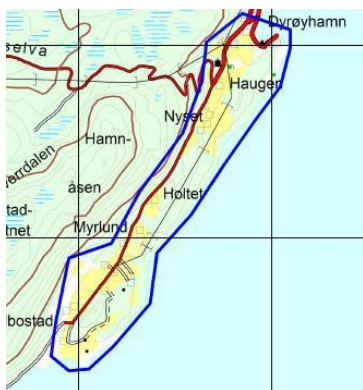
arealene mer ut, og kunne vært høstemark dersom infrastrukturen hadde ligget til rett for det. Området er stort og dyrkamarka ligger nært inntil bebyggelsen.

2 Store Vinje – Lille Vinje

Bygdene Store og Lille Vinje ligger på yttersiden av Dyrøya og bygdene er skilt med en åsrygg. Bygda har per dags dato to foretak som driver med jordbruk. Området har en god del drivverdig innmark, både store flater og litt mer kupert areal. Det er et viktig område for matproduksjon. Kulturlandskapet på Vinje er og påvirket av jordbruket og en finner bygninger/gårdstun av ulik alder. Dessverre ser en at skogen kryper nærmere ned mot bebyggelsen på grunn av nedgang i beitedyr. Området har myrjord, svartjord og rødsand. Området kan være vindutsatt. Arealene

på Vinje er kupert, men har også større flater som er godt egnet til maskinell høsting. Området er relativt stort og dyrkamarka ligger tett rundt bebyggelsen.

3 Dyrøyhamn – Mikkelbostad

Bygdene Dyrøyhamn og Mikkelbostad ligger på innersiden av Dyrøya. Området hadde tidligere en potetprodusent. Nå er det under etablering et annet gårdsbruk som ønsker å drive med grønnsaksproduksjon. All jorda i Dyrøyhamn som er drivverdig er i drift i dag.

På Mikkelbostad er det ganske store flater, som er i ferd med å gro igjen. Disse arealene representerer en jordreserve som kan ryddes og dreneres. Ytterst på Mikkelbostad er det arealer som blir høstet til grovfôr. Det er et viktig område for matproduksjon. Området er preget

av tidligere tiders jordbruk, og er et pent kulturlandskap med både eldre og ny bebyggelse. På Mikkelbostad er det morenejord. På Dyrøyhamn er det mer svartjord med leire under. Klimaet på yttersida av Dyrøya, spesielt på Dyrøysida av Dyrøysundet, er mildt og godt. En har funnet en del varmekjære planter som vokser og trives på innersida av Dyrøya. Dyrkamarka på Dyrøyhamn ligger i mer hellende arealer, noe som gjør at dette arealet kan være godt egnet for grønnsaks- og bærproduksjon. Arealene på Mikkelbostad er flater. Området er relativt stort, og langstrakt. Innmarka ligger konsentrert i to områder, rundt Dyrøyhamn og Mikkelbostad.

4 Brøstad

Området ligger kloss inntil boligfeltene i Korgedalen og Stormyra. Området har en gårdbruker som driver med sau. En har også et nydyrkingsstykke i Langbakksskaret. Det er et viktig område for matproduksjon.

Området er mindre interessant som kulturlandskap. Øverst i området er det morene og sandjord. På nedre del av området er det morenejord på nedsiden av hovedveien. På øvresiden av

hovedveien er det myr og svartjord. Området har et normalt kystklima. Dyrkamarka er flat og egner seg godt for maskinell høsting. Området har flotte fulldyrkede arealer i nedre del av området som ligger samlet. I øvre deler av området finner en nydyrkingsstykker og noen andre jorder som høstes maskinelt.

5 Finneshjell

Området har ikke gårdsbruk i drift. Men dyrkajorda er i bruk som leiearealer. Området er viktig for matproduksjon. Området er interessant som kulturlandskap. Det er en god del eldre bebyggelse, og en kombinert fjøs/bolig som er restaurert og tatt i bruk som helårsbolig. Området har myrjord med morene øverst i bakkene. Finneshjellbygda ligger sørvendt og lunt til. Bygda ligger høyt i terrenget og det er til dels mye snø om vinteren. Bygda ligger i et dalføre, hvor det er relativt flatt nede i dalen og brattere på den øverste gården. De dyrkbare arealene ligger litt spredt rundt på eiendommene. Unntak er her de øverste gårdene der dyrkamarka ligger rundt og på oversiden av bebyggelsen.

6 Ellevoll – Storlia

Dette området har et lite sauebruk i drift. Området har flere større jordstykker som høstes som leiejord. Området er viktig for matproduksjon. Arealene er delvis våte oppe ved Storlia. Nede ved Ellevoll er det svartjord, lenger sør mere grus. Arealene er flate og egner seg godt til maskinell høsting. Jordstykkene er spredt men har en viss størrelse.

7 Skogshamn

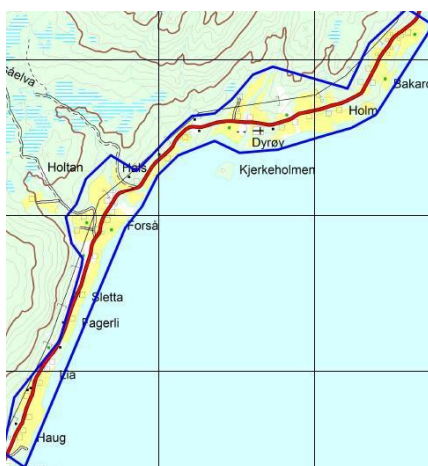
Området har gode slåttmarker. Det er en relativt sein vår, men arealet gir tidlig avling. Området er viktig for matproduksjon. Bygda Skogshamn ligger på yttersiden av Dyrøya og består av gårder med eldre bebyggelse. Det er et flott skue når en kommer over på veien og ser hele Skogshamnbygda nede under den bratte skråninga. Jordsmonnet består delvis av sandmark og delvis av svartjord med leire under. Området har et normalt kystklima, er skjermet for vind. Dyrkamarka er relativt flat og egner seg godt til maskinell høsting. Området er relativt lite, men dyrkamarka ligger nært bebyggelsen.

8 Langhamn – Utenga

Området har et sauebruk i drift. Arealene ligger spredt og består både av høstemark og en god del innmarksbeiter. Området er viktig for matproduksjon. Som kulturlandskap er dette også et interessant område. Her finner vi hus som er bygget i sveitserstil. Vi finner et bygg fra ca 1730-1750 som ble brukt blant annet til fengsel. Og vi finner en gammel husmannsplass. Jordsmonnet her er svartmold med leire under. Klimaet på innersida av Dyrøya, og kanskje spesielt på Dyrøysida av Dyrøysundet er mildt og godt. En har funnet en del varmekjære planter som vokser og trives på innersida av Dyrøya. Arealene er flate og egner seg godt til maskinell høsting.

9 Merkesnes – Lia

Dette området strekker seg langs store deler av innsiden på Dyrøya. Her finner vi 1 kumelkproducent, og 2 sauebruk i tillegg til et gartneri. I tillegg kommer det muligens to nyetableringer i dette området. Arealene ligger hele veien fra Merkesnes og til Lia. De største sammenhengende dyrkajordene finner vi på Framnes, Holm og på Forså. På Merkesnes brukes arealene som leiejord men disse arealene er mindre stykker. Fra Forså og til Lia er det en god del dyrkamark på nedsiden av hovedveien. Disse høstes ikke i dag, men kan være en jordreserve, eller brukes til grønnsaks- eller bærproduksjon. På Lia finner en fine flater som høstes i dag som leiejord. Området er viktig for matproduksjon. Kulturlandskapet

her er preget av jordbruk med spredt bebyggelse både av nyere og eldre dato. Jordsmonnet består for det meste av svartjord med leire under. Noe grus finner en også. Klimaet på innersida av Dyrøya, og kanskje spesielt på Dyrøysida av Dyrøysundet er mildt og godt. En har funnet en del varmekjære planter som vokser og trives på innersida av Dyrøya. Det er stedvis bratt og kupert. Dette gjelder f.eks. på Merkesnes, Hals og fra Forså til Lia. Dette er en stor flate, hvor dyrkamarka ligger spredt langs hele flaten. De områdene hvor en finner mest konsentrert dyrkamark er Framnes, Holm og Forså.

10 Kastnes

Området egner seg veldig godt til landbruksproduksjon. Her finner vi et kumelkbruk og en potetprodusent. Arealene er sørvendt og består av store sammenhengende flater. Området er viktig for matproduksjon.

Det er et fint kulturlandskap på Kastnes som er påvirket av landbruket. En finner også et bygdemuseum her og ei båthavn. Jordsmonnet består av svartjord med leire under. Dette området ligger sørvendt og det blir tidligst vår her sammenliknet med resten av kommunen. Arealene er flate og godt egnet både for potet og grovfôrproduksjon. Området er ganske stort, og en finner ganske stor dyrkajordflater som ligger nært de to brukene som er i drift

11 Lasletta – Faksfjord

Innerst i dette området er det et bruk som driver med grovfôrproduksjon. Det var nylig et kumelkbruk her, men denne produksjonen er lagt ned. Deler av området fra Lasletta til Faksfjorden brukes som beiteområder, mens det høstes på Lasletta og innerst i Faksfjorden. Området er viktig for matproduksjon. Kulturlandskapet

er preget av landbruket. På jordene i Faksfjorden finner en noe grus. Klimaet er et normalt kystklima. Området som brukes som beitemark er bratt og vanskelig å høste maskinelt. Øvrig areal er relativt flatt og godt egnet for maskinell høsting. Området er ganske stort, og mesteparten av dyrkajorda finner en i Faksfjorden.

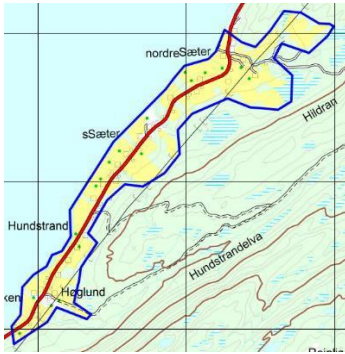

12 Sandvika ved Skøvatn

Området hadde tidligere gårdsbruk i drift blant annet med geit. De relativt store flatene høstes i dag som leiejord. Området er viktig for matproduksjon. Jordsmonnet består av sand og mye myrjord. Klimaet er et typisk innlandsklima med kald temperatur om vinteren. Skøvatnet regulerer temperaturen utover høsten, slik at det kan være ganske mildt til vannet fryser til. Dyrkaarealene ligger på et flatt område og ligger spredt utover et litt større område rundt bebyggelsen i Sandvika.

13 Sæter – Hundstrand

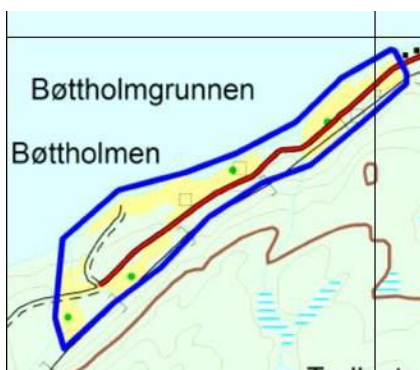
Dette området har ingen aktive bruk i drift i dag. En finner likevel ganske mye dyrkamark i dette området. Alt arealet høstes som leiejord med grovfôrproduksjon. Dette er et viktig område for matproduksjon. Området er preget av jordbruk og en finner bebyggelse av både nyere og eldre dato. Jordsmonnet består delvis av svartjord med leie under. Øverst på Sæter er det sandjord og litt myrjord.

14 Furstrand – Espnes

Dette er et stort område som har 4-5 bruk i drift. Produksjonen her er kjøttproduksjon på storfe, kumelk og sau. I tillegg noe salg av grovfôr. Området strekker seg fra Furstrand til Moen, går ned om Kaffeveien og har en avstikker til Storhågen og går videre mot

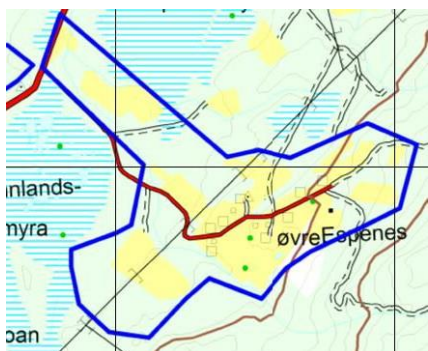
Betholmen. Dette er et viktig område for matproduksjon. Her finner en også grusressurser langs moreneryggen på Moen, som bør utnyttes. Matjordklaget må tas vare på, og arealene bør tilbakeføres til jordbruksarealer etter endt uttak. På Moen er arealene på nedsiden av veien våte. Dersom en lykkes å drenere disse områdene, er det et ganske stort potensial her for nydyrking. Dette er et stort område som har 4-5 bruk i drift. Produksjonen her er kjøttproduksjon på storfe, kumelk og sau. I tillegg noe salg av grovfôr. Området strekker seg fra Furstrand til Moen, går ned om Kaffeveien og har en avstikker til Storhågen og går videre mot Betholmen. Dette er et viktig område for matproduksjon. Her finner en også grusressurser langs moreneryggen på Moen, som bør utnyttes. Matjordklaget må tas vare på, og arealene bør tilbakeføres til jordbruksarealer etter endt uttak. På Moen er arealene på nedsiden av veien våte. Dersom en lykkes å drenere disse områdene, er det et ganske stort potensiale her for nydyrking.

15 Betholmen

Området har mindre dyrkaarealer, som kan fungere som jordresserver. Det er et pent kulturlandskap og et populært utfartssted. Her finner en myr og moldjord. Arealene er bløte og trenger drenering. Betholmen ligger lunt til og det blir tidlig grønt her. Området er kupert, men en finner også mindre flater som er godt egnet til maskinell høsting.

16 Øvre Espnes

Området har et sauebruk i drift. Området strekker seg fra krysset opp mot Øvre Espenes og til den øverste gården og omfatter også et stort nydyrkingsstykke og et felt som planlegges nydyrket. Området er viktig for matproduksjon.

Øvre Espenes ligger på en høyde som er godt synlig fra Finnlandsmoen og Espenesområdet. Det gjør at området får en verdi som et viktig kulturlandskap, som er preget av jordbruksdrift.

Jordsmonnet her består av rødsand og myrjord. Området har et typisk kystklima. Slåttemarkene er flate og egner seg godt til maskinell høsting. En finner også mer kuperte områder som brukes som beite. Området er ganske stort og en finner mesteparten av dyrkamarka rundt det aktive sauebruket.

17 Finnland

I dette området finner vi 3 bruk i drift; 1 kumelkbruk, en kjøttprodusent på storfe og et sauebruk. Området strekker seg fra krysset mot Øvre Espenes hvor det er planlagt nydyrking og går ned forbi Finnlandsmoen og går bort langs Finnland. Området er viktig for matproduksjon.

Kulturlandskapet er preget av jordbruksdrift, men det er også påvirket av sentrumsdannelsen nær Brøstad. En finner en del boligbebyggelse som ikke har tilknytning til et gårdsbruk.

Jordsmonnet består av sandjord med leire under. Klimaet er et typisk kystklima. Arealene er flate og godt egnet til maskinell drift. Området er ganske stort med mesteparten av den dyrkbare jorda på Finnlandseiendommene.

18 Bjørkebakken

Her finner en tre gårdsbruk i drift; 1 med kumelk, 1 med geitmelk og 1 med grovfôrproduksjon. Dette er et viktig område for matproduksjon.

Kulturlandskapet er preget av jordbruksdrift, men en finner en del boligbebyggelse uten tilknytning til gårdsbruk. Det er også planlagt et boligfelt på Johågen, som ikke vil være til hinder for jordbruksdriften.

Jordsmonnet i Bjørkebakken består av morene, som er til dels storsteinet. En finner også noe myrjord. Området har et typisk innlandsklima, og det kan om vinteren være ganske store temperaturforskjeller fra kysten og opp til Bjørkebakken. Jordstykkene på vestsiden av hovedveien er flate. På østsiden finner en et mer kupert terreng. Området er relativt stort, og en finner dyrkajorda spredt litt utover.

19 Sortevik

I dette området finner vi flere fine jordstykker som høstes som leiejord. Dette er et viktig område for matproduksjon. Jordsmonnet er svartjord med hard kompakt leire under. Området har et typisk kystklima. Arealet er flatt og godt egnet til maskinell høsting. Området er relativt lite, men dyrkajorda ligger samlet rundt bebyggelsen.

20 Finnlandsvika

Området brukes i dag som beiter for ungdyr, og som leiejord for grovfôrproduksjon. Det er planlagt et større nydyrkingsstykke. Området er viktig for matproduksjon. Jordsmonnet er sandjord med leire under. Noen steder myrjord. Området har et typisk kystklima. Stedvis er arealene bratt og tungdrevet med maskinell høsting. En finner også noen jordstykker på flatere areal. Området er lite med spredte jordlapper. Ved nydyrking vil en få større jordstykker innerst i vika.

5.7.3.2 Reindrift

Alle registrerte flyttleier innenfor kommunegrensen er lagt som hensynsone på plankartet. Sonene er båndlagt i henhold til Reindriftslovens § 22, og flyttleier har klart det sterkeste vernet i reindriftsloven. Flyttleiene har et særlig sterkt vern fordi de har en helt sentral betydning for en fortsatt bærekraftig reindrift.

Dyrøya ligger utenfor de godkjente reinbeiteområdene for reindriften i området.

5.7.3.3 Friluftsliv

Områder for friluftsliv videreføres fra kystplan frå 2002. For øvrig vises til friluftskartlegginga for Dyrøy.

5.7.3.4 Naturmiljø

Viktige naturtyper og større lokaliteter for arter av særlig stor forvaltningsinteresse er tatt inn med hensynssone naturmiljø:

Områdenavn	Beskrivelse art/naturtype	ID	Verdi
Skogstad	Yngleområde for vipe (EN*) og enkeltbekkasin	BA00065006	B
Espenesmyra	Yngleområde for Småspove, storspove (VU*) og enkeltbekkasin	BA00064977	B
Finnlandsmyra	Hekkelokalitet for fiskemåke (NT*), Storspove (VU), småspove, enkeltbekkasin og toppand	BA00064978	A og B
Brøstadelva	Orreskog. Dvergspett	BA00064958	A
Sørbukta	Hekkelokalitet for fiskemåke (VU), svartand (NT), brunnakke, stokkand, Stjertand (VU), toppand, sjøorre (VU), siland, enkeltbekkasin, småspove, rødstilk, storspove (VU)	BA00065008	A og B
Kastnesåsen og Åsen	Sørvendte berg og grasmarker i lia over Faksfjord og forhenværende slåttemark i lia under Åsen	BN00038645	B
			B
Hompan	Beiteskog med stor artsrikdom og ei rikmyr	BN00038640	A
Vinje	Landbrukets kulturlandskap, beitebakke		

*Norsk rødliste: Arter av særlig stor forvaltningsinteresse, trua arter, med de tre kategoriene: kritisk trua (CR), sterkt trua (EN) og sårbar (VU) i norsk rødliste for arter (Artsdatabanken). Arter av stor forvaltningsinteresse er karakterisert som nær trua (NT).

Det er flere registrerte områder for arter av særlig stor forvaltningsinteresse. Disse ligger mindre utsatt for menneskelig påvirkning, og det henvises til kartlegginger i Miljødirektoratets naturbase.

5.7.3.5 Kulturmiljø

Det er satt av 6 områder med hensynssone kulturmiljø; 2 på fastlandssida og 4 på Dyrøya. Det er Kastneshamn som omfatter Kastneshamn gamle handelssted og fornminnene som ligger i området. Videre er området for Kastnes bygdetun med gravhauger som ligger i nærheten satt av med hensynssone. På Dyrøya er de gamle gårdsbygningene og kulturlandskapet på Berg, fornminner og gammel skolestue på Lille Vinje, fornminner og krigsminner på Hagenes samt kirkestedet på Holm med kirke, gravsteder, kommunens første kommunehus og båtstø satt av som hensynssoner.

5.7.3 SONE FOR BÅNDLEGGING

Alle registrerte automatisk freda kulturminner er satt av som båndleggingssone.

5.8 Sammenstilling av alle arealformål – tabell

ID	NYE OMRÅDER/FORMÅL	AREAL I DEKAR	KOMMENTAR
	Boligområder		
B1	Skogstad	15,2	
B2	Foråsen	83,2	
B3	Brøstadbakken	14,4	
B4	Fossmoieien	8,5	
	Sum	121,3	
	Områder for fritidsbebyggelse		Antall enheter innenfor området
BFR1	Brattli	82,7	14
BFR2	Andreasmyra	56,7	15
BFR3	Klauvhamnveien	54,7	12
	Sum	194,1	41
	Bebyggelse og anlegg		
BA1	Mohamn	24,7	
BA2	Espenesbogen	11,3	
BA3	Laukeberget	24,9	
BA4	Elvetun	92,6	
~~BA5~~	Utgår		
BA6	Sørfjord	1,6	
BA7	Kastneshamn	20,8	
BA8	Bergan sør	4,5	
BA9	Bergan nord	14,5	
BA10	Espejord	80,6	
BA11	Langhamn	50,8	
	Sum	326,3	
	Næringsområder		
BN1	Espenesbogen	18,7	
BN2	Sørfjorden	8,9	
	Sum	27,6	
	Område for råstoffutvinning		
BRU1	Evertmoen øst	75,7	
BRU2	Evertmoen vest	35,6	
	Sum	111,3	
	Fritids og turistformål		
BFT1	Mikkelbostad	19,0	
BFT2	Dyrøy camping	17,6	

BFT3	Sandvika, Dyrøy	14,6	
	Sum	51,2	
	Idrettsformål		
BIA1	Leirduebane Evertmoen	52,0	
	Sum	52,0	
	Infrastrukturanelegg		
STI1	Sørfjord kraftverk	69,1	
STI2	Sandvik kraftverk, Skøvatn	85,5	
SPA1	Parkering Vinjehøgda	0,6	
SPA2	Parkering Skogshamn	0,3	
SPA3	Parkering Finnlandsstrand	1,5	
SPA4	Parkering Øvre Espenes	0,4	
SPA5	Parkering Langbakken	0,4	
SPA6	Snuplass Øvre Espenes	0,7	
	Sum	158,5	
	LNFR m/spredt boligbygging		Herav til ny boligbebyggelse
LSB1	Furstrand nord	82,4	12
LSB2	Furstrand sør	10,9	6
LSB3	Espenes nord	23,4	6
LSB4	Espenes sør	28,4	9
LSB5	Øvre Espenes	40,1	9
LSB6	Bjørkebakken	37,6	9
LSB7	Sæter	72,8	12
LSB8	Faksfjord	34,5	9
LSB9	Dyrøyhamn	72,3	12
LSB10	Klokkarsletta	34,4	9
LSB11	Langhamn	66,4	15
LSB12	Espejord	44,4	12
LSB13	Johaugen	5,0	5
	Sum	552,6	128
	LNFR m/spredt fritidsbebyggelse		Herav til ny fritidsbebyggelse
LSF1	Hompan	39,2	2
LSF2	Sørfjord	5,1	2
LSF3	Båtvika	7,2	4
	Sum	51,5	8
	LNFR m/ spredt næringsbebyggelse		
LSN1	Dyrøyhamn	5,3	
LSN2	Bjørkebakken	3,8	
LSN3	Skjærran	1,6	
	Sum	10,7	

	Områder for spredt bolig/fritid/næring		
LS1	Brøstadbakken	17,8	
LS2	Bakåsen	10,8	
	Sum	28,6	
	Områder som tas tilbake til LNFR landbruk eller friluftsmål fra arealplan av 1994	AREAL	
LNFR tiltak	Langhamn	14,7	
LNFR tiltak	Klauvhamna	48,1	
LNFR tiltak	Sollia	23,2	
LNFR tiltak	Bakåsen	232,7	
GF1	Elvetun	23,9	
	Sum	342,6	

6 KONSEKVENsutREDNING OG SAMLA VIRKNING AV PLANFORSLAGET

6.1 Miljø

6.1.1 NATURMANGFOLD

Konsekvensutredningen viser at naturmangfoldet i liten grad er direkte berørt. Tilretteleggingen med gang- og sykkelveger med utgangspunkt i Brøstadbotn sentrum er de mest omfattende tiltakene. To av disse; mot Finnlandsnes og mot Espenes, ligger tett opp til viktige områder for arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Langs Finnlandsstrand og innerst i Bogen er det viktige tilholdssteder og «rasteplasser» for vadefugler og andefugler. Og mot Espenes går traseen langs store myrdrag som er viktige yngleområder for ulike trekkfugler og arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Tiltakene er en utvidelse av areal for vegformål og øker i liten grad miljøbelastningen som vegen allerede representerer. I beste fall kan tiltakene redusere noe biltrafikk ved at flere kan benytte sykkel og gange til flere gjøremål. Viktige hensyn som for eksempel å unngå anleggsaktivitet i hekkeperiode bør utredes i detaljplanleggingen samt eventuelle kompensierende tiltak.

Område for spredt boligbygging i Faksfjorden er redusert, hovedsakelig av hensyn til skredfare, men det reduserer også trykket på viktig naturområde lokalisert i lia over. På Espejord er område for spredt boligbebyggelse i LNFR-område trukket unna område med registreringer av oter.

Økningen for miljøbelastninger på grunn av ny arealbruk vurderes å være innafor akseptabelt nivå.

6.1.2 JORDVERN

I forslag til arealplan er om lag 10 daa av berørt areal fulldyrka mark. Dette fordeler seg på 5 ulike områder hvor av området for næringsformål i Sørfjorden er det største med om lag 4,5 daa. I Sørfjorden er ulike alternativer vurdert, men ingen av disse er gjennomførbare. De øvrige områdene er på mellom 0,3 daa (Finnlandsstrand) og 3,7 daa (Skogstad). I tillegg er det 8 områdene for spredt boligbygging i LNFR-områder som omfattet dyrka mark. Her stiller bestemmelsene krav om at dyrka mark ikke skal berøres, og dette arealet er dermed holdt utenfor regnestykket. I tillegg kommer om lag 25 daa dyrka mark (overflatedyrka og innmarksbeite).

Samla areal som foreslås omgjort fra ulike byggeformål i gammel plan (1994) til LNFR-områder i ny plan er på 336 dekar.

I hensynssone landbruk er de dyrkbare jordressursene også tatt inn.

6.1.3 FORURENSING OG STØY

Denne problemstillingen er mest reell for utvidelse av næringsområde i Sørfjorden og Espenesbøgen, og må følges opp for de enkelte tiltak.

6.1.4 SAMISK NATUR- OG KULTURGRUNNLAG OG REINDRIFT

Samisk natur- og kulturgrunnlag og reindrift er ikke vurdert å bli berørt på Dyrøya da dette området ligger utenfor reinbeiteområde i drift. På fastlandssida er tiltak som berører reinbeiteområder hovedsakelig utvidelser og fortetting av allerede etablerte formål. Samla virkning vurderes å i liten grad å påvirke samisk natur- og kulturgrunnlag og reindrift.

6.1.5 KULTURMINNER OG KULTURMILJØ

For mange av områdene som foreslås med ny spredt boligbebyggelse i LNFR-område, er det registrert ulike SEFRAK- bygg som våningshus, fjøs eller sjå. Dette gjelder særlig for Langhamn, Dyrøyhamn og Espejord på Dyrøya, og som forteller om en aktiv kyst- og bygningskultur fra den tida Dyrøya lå sentralt for sjøverts kommunikasjon og aktivitet. Nye bolighus vurderes som en videreføring av en lang og mangfoldig bosettings- og bygningskultur. Planbestemmelsene setter vilkår om at «nye tiltak skal tilpasse seg og harmonisere med omgivelser, natur og eksisterende bygningsmiljø».

Områdene for fritids- og turistformål på Mikkelpostad og Kastnes ligger tett opp til flere fornminner og kulturminner fra nyere tid. Her stilles det krav om reguleringsplan for videre utvikling med særlige hensyn til kulturminnene i området.

6.1.6 VANNMILJØ

Ingen tiltak endrer forutsetningene for vannmiljø i kommunen.

6.1.7 LANDSKAP

Ingen av tiltakene medfører store endringer eller dominerende virkning i landskapet i kommunen.

6.1.8 GRØNTSTRUKTUR OG STRANDSONE

De aller fleste nye tiltak ligger utenfor sentrumsområde, og har natur og grøntdrag i umiddelbar nærhet. I sentrum gjøres ett område for bebyggelse og anlegg, Dalan ved Brøstadelva, i gjeldende plan om til friområde.

Tilrettelegging for sammenhengende gang- og sykkelveg fra hurtigbåtkaia i sør via Brøstadbotn sentrum og ut til Finnlandsholmen, samt utfartsparkering ved finnlandsstranda, får til dels stor innvirkning på strandsonen fra Brøstadelva og nordover. Tiltakene gjøres hovedsakelig som utvidelse av eksisterende vegareal, og er særlig viktig for trafiksikkerheten i området og gir god samfunnsøkonomi i forhold til mere sykkel og gange og bedre folkehelse.

Nødvendige utvidelse av eksisterende næringsareal i Sørfjorden og Espenesbogen har ikke andre alternativer.

Samla virkning for grøntstruktur og strandsone vurderes å være moderate, og tiltakene har stor samfunnsnytte.

6.2 Samfunn

6.2.1 TEKNISK INFRASTRUKTUR

De aller fleste tiltakene ligger langs fylkesveg og en mindre andel ligger langs kommunal veg. Det stilles enten krav om at eksisterende avkjørsler benyttes eller at nye skal utformes etter Statens vegvesen sine vegnormaler og godkjennes av SVV.

Det er tilrettelagt med kommunalt vann til store deler av kommunen. Det stilles krav om at alle tiltak kobles til kommunalt vann og avløp der det er mulig. Alternative avløpsløsninger skal godkjennes av kommunen.

6.2.2 AREALSTRATEGI

Det refereres til aktuell planstrategi for de ulike tiltakene og vurderes med +1 der tiltaket er i tråd med en arealstrategi. 33 av 36 tiltak er i tråd med kommunens arealstrategier.

6.2.3 SAMFUNN; BARN OG UNGE, TRAFIKKSIKKERHET, SAMORDNA AREAL OG TRANSPORT, BOLIG

Ett spredt bosettingsmønster ønskes opprettholdt i tillegg til en videreutvikling av Brøstadbotn sentrum. Effektene av samordning og samlokalisering vurderes å gi positive ringvirkninger både med en spredt bosetting og med videreutvikling av sentrum. Næringsstrukturen i kommunen består i hovedsak av landbruk og mindre bedrifter knyttet til reiseliv og akvakultur, og fordeler seg jevnt utover i kommunen. I tillegg kommer viktige arbeidsplasser i offentlig forvaltning og DEMAS i Brøstadbotn sentrum. Det er positivt med lokal tilknytning til de ulike bedriftene og at det er en bosettingsstruktur som følger næringene.

Det legges til rette for ett mere variert botilbud i sentrum. Dette kan frigi flere boliger i distriktene og bidra til økt bosetting i distriktene og variert alderssammensetning. Små lokalsamfunn kan både bidra til trivsel og gode oppvekstvilkår og nære relasjoner for god alderdom og eldreomsorg. Arealplanen legger opp til en høvelig balanse mellom vern av kjerneområder for landbruk og en tydelig boligutvikling i de ulike lokalgjengene. Det er ønskelig at dette kan bidra til ny rekruttering til landbruket som står over for en stor andel generasjonsskifter de nærmeste ti årene.

Større tilrettelegging med gang- og sykkelveger utvider radiusen for de som kan benytte sykkel eller gange til skole og til Brøstadbotn sentrum,

Arealplanen utnytter eksisterende infrastruktur og bidrar til at en variert nærings- og bosettingsstruktur blir tydelig videreført.

6.2.4 UNIVERSELL UTFORMING

I de generelle bestemmelsene stilles det krav til universell utforming. I konsekvensutredningen er potensiale for universell utforming for hvert område vurdert. Ett tydeligere fokus på universell utforming og tilrettelegging for boligområder og gang- og sykkelveger ut fra Brøstadbotn sentrum kan gi en høyere

grad av universell utforming i planperioden.

6.2.5 NÆRMILJØ, FRILUFTSLIV, FOLKEHELSE

Alle områder for bolig eller spredt bosetting i LNFR-områder har gode vilkår for nærmiljø, friluftsliv og folkehelse. Og disse vilkårene blir i liten grad skadelidende på grunn av etablering av nye tiltak. Styrking av lokalsamfunnene med bosetting i grender og rundt grendehus styrker nærmiljø og naboskap. Sammen med gode muligheter for å benytte fjæra og nære turområder er kan tiltakene i planen gi positive ringvirkninger for folkehelsa.

6.2.6 KONSEKVENNS FOR KOMMUNEN; TJENESTEBEHOV OG TILRETTELEGGING

Kommuneplanen har som overordnet mål å legge til rette for bosetting og næringsutvikling i kommunen, og har også som ett hovedmål å stabilisere folketallsutviklingen og legge til rette for et levedyktig og attraktivt lokalsamfunn. Dette krever at de desentraliserte næringene får gode rammevilkår og solide lokalgrender som kan gi plass til ny bosetting med mangfoldig alderssammensetting.

En stor andel av befolkningen; opp mot 2/3-deler, bor i distriktene og de kommunale tjenestebehovene dekkes både med skolebussordning og kommunal hjemmehjelp. Planen legger ikke opp til at disse ordningene skal utfases. En god del av den hjemmebaserte tjenesten kan videreutvikles med hjelp av velferdsteknologi, og dette forventes å kunne utjevne merarbeid som følge av økning i antall hjemmeboende. Tilrettelegging med flere botilbud i sentrum vil også redusere avstandene til enkelte av de med hjelpebehov.

6.3 Risiko og sårbarhet

6.3.1 GRUNNFORHOLD

Mange av tiltakene ligger i områder under marin grense. I områder med marin leire der kvikkleirefaren ikke er utredet, må det ved utarbeidelse av reguleringsplan, eller ved enkeltsaksbehandling der det ikke er plankrav, gjennomføres en geoteknisk vurdering av kvikkleireskredfaren.

6.3.2 SKRED

Områder som ligger i skredutsatte områder er redusert i omfang i hht aktsomhetskart for snø og steinskred. Områder for ny spredt boligbebyggelse i LNFR som ligger i utløpsområde for snøskred i hht NGI aktsomhetskart, må skredfaren utredes før eventuell fradeling og etablering av nye boligenheter. Tiltak etter plan- og bygningsloven i områder på Dyrøya som ligger i utløpsområde for snøskred må vurderes i hvert tilfelle.

6.3.3 FLOM OG HAVNIVÅSTIGNING

NVEs aktsomhetskart for flom viser i noen tilfeller områder i strandsonen som er flomutsatt. Dette er i KU-en vurdert som stormflo. Vurderingene her sammenfaller med vurderingene for havnivåstigning. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, DSB, har i samråd med andre forvaltningsorgan og forskere vurdert tidsperioden 2081-2100 bør legges til grunn for planleggingen. Etter TEK17 tar en et utgangspunkt i gjentaksintervall for 20-, 200- og 1000 år flom. For Dyrøy kommune ligger middelverdien med gjentaksintervall for 200-årsflom på 341 cm over 0-nivå (NN2000). Alle tekniske installasjoner må plasseres over 341 cm over 0-nivået, eller må utføres slik at de takler stormflo.

6.3.4 BRANNSIKKERHET OG UTRYKNINGSKJØRETØY

Hovedvekten av tiltak er lokalisert i en radius på 1 til 5 kilometer fra Brøstadbotn sentrum. Ingen nye tiltaksområder med særlig høy risiko er satt av med større avstand enn 2 kilometer fra brannstasjon.

6.3.5 TRAFIKKSIKKERHET

Det stilles krav om at nye avkjørsler skal utformes etter Statens vegvesen sine vegnormaler. For etablering av nye boligenheter i LNFR-områder stilles det krav om at eksisterende avkjørsler benyttes. Planen legger opp til en betydelig økning av trafiksikkerheten for myke trafikanter ved tilrettelegging for gang- og sykkelveger inn mot Brøstadbotn sentrum fra både Finnlandsnes, Espenes og hurtigbåtkaia.

6.4 Oppsummert samla virkning for miljø og samfunn

Planforslaget bygger på, og tydeliggjør, hovedstrukturene i Dyrøysamfunnet. Teknisk og sosial infrastruktur styrkes og videreutvikles. Drift og vedlikehold av både teknisk infrastruktur og kommunens tjenestetilbud videreføres.

Planen legger opp til større grad av universell utforming av det fysiske bygningsmiljøet og med større grad av tilgjengelighet for alle. Natur- og kulturmiljøer får i liten grad redusert sine verdier.

Strandsoneforvaltningen videreføres med vekt på allemannsretten og naturmangfoldet. Utbygging i strandsonen for utvidelse av næringsareal og tilrettelegging med gang- og sykkelveger vektet med stor samfunnsnytte for å styrke lokalt næringsliv og gi økt gevinst for folkehelse og trafiksikkerhet.

6.4.1 AREALREGNSKAP MED NY AREALBRUK

Formål	Samlet areal i dekar	Herav ny arealbruk	Merknader
Boligområder	537	121	Inkl. eksisterende boligfelt
Fritidsbebyggelse	327	194	
Næringsområder	35	28	
Råstoffutvinning	111	111	
Idrettsanlegg	94	52	
Offentlig eller privat tjenesteyting	28	0	
Fritids- og turistformål	54	36	
Gravlunder	33	33	
Bebyggelse og anlegg	326	165	
Grønnstruktur/friområde	24	-24	Tilbakeføres fra byggeomr 1994
LNFR tilbakeført fra forrige plan	336	-336	
LNFR med spredt boligbebyggelse	603	128	Inntil 45 tomter à maks 3 dekar
LNFR med spredt fritidsbebyggelse	51	8	Inntil 8 tomter à maks 1 dekar
LNFR med spredt næringsbebyggelse	10	4	
Snuplass og parkering	4	4	
Kraftanlegg	156	156	
Sum	2730	685	

Kilder:

Kommunereformen -stautsbilde for Dyrøy; Dyrøy kommune/Fylkesmannen i Troms 2015

Botaniske verdier i Dyrøy kommune, rapport fra 2002 v/UiT/Tromsø museum

Konsekvensutredning for Dyrøy kommune, Januar 2017 v/Troms fylkeskommune

By og land – hand i hand, samfunnsanalyse byregion Finnsnes, Dyrøyseminarsenteret KF 2015

Sjømatnæringen i Senjaregionen/Midt-Troms, Rapport januar 2015 Senja næringshage AS

Regional næringsplan for Midt-Troms 2018-2022, Høringsutkast nov 2017

Kulturminneplan for Dyrøy

Gammelt øysamfunn – midt i leia; Fotefar mot nord 1996

Skattene i gårdshaugene, Nina Kristiansen i forskning.no 2012

NGU-rapport 2004.015: Kvartærgeologien ved Brøstadbotn og Espenes i Dyrøy kommune

Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap, inn- og utmark i Troms, DN-utredning 2013-9

Meld. St. 32 Reindrifft

Naturbase.no

Askeladden.no

Skrednett.no

